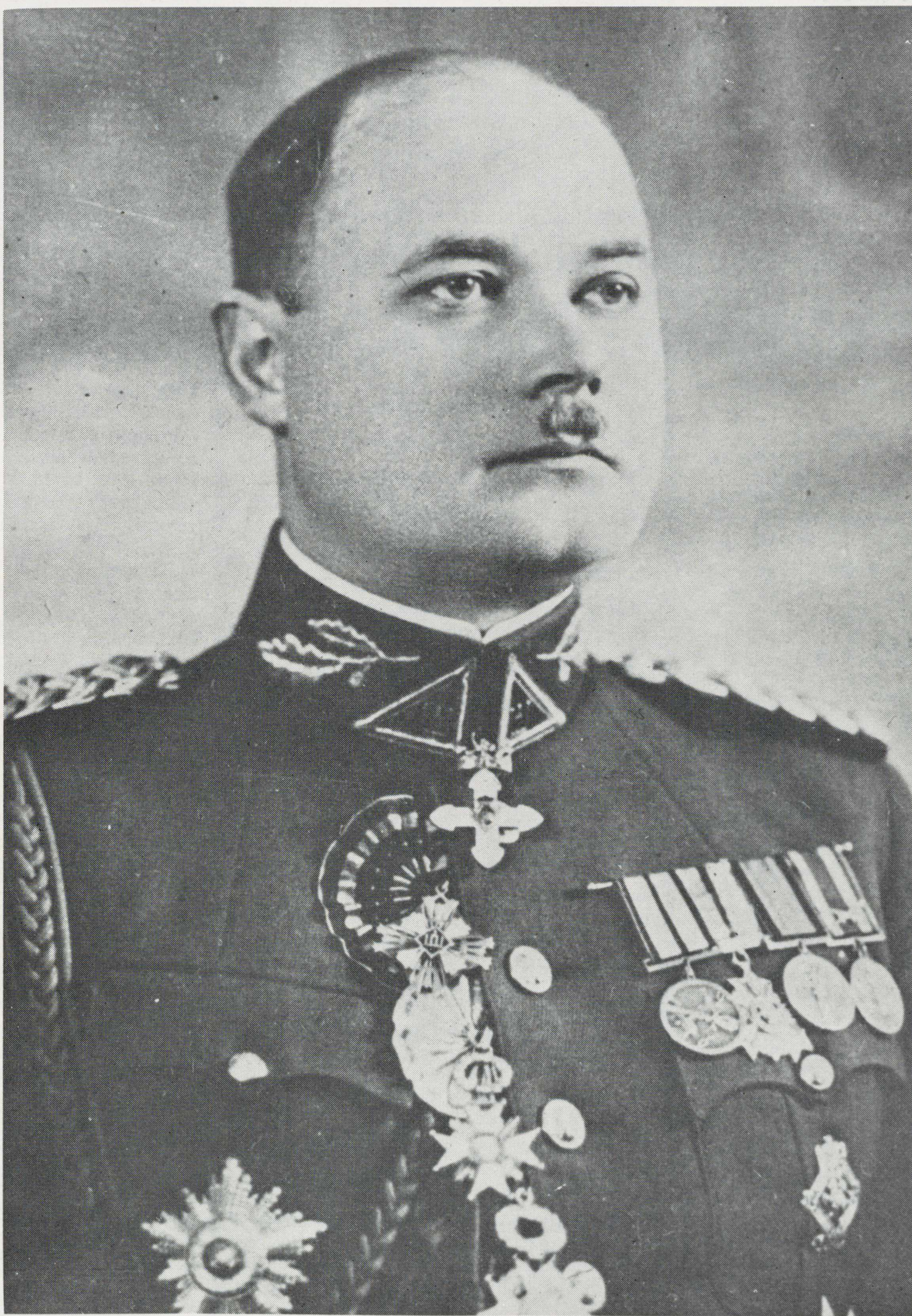

LIETUVIŲ

DIENOS

BRIGADOS GENEROLAS JONAS ČERNIUS

LITHUANIAN DAYS

SEPTEMBER 1977

1977 M. RUGSĖJO MĖN.

LIETUVIŲ DIENOS LITHUANIAN DAYS

4364 Sunset Blvd., — Hollywood, CA 90029

Telefonas: 664-2919

1977, rugsėjis Nr. 7 (176)

September, 1977 No. 7 (176)

Eina XXVIII metai

Volume XXVIII

Redaguoja

REDAKCIJINĖ KOLEGIJA

Anglų k. Redaktorius / English Editor

ALFONSAS A. MILUKAS

Leidėjas / Publisher

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS CENTRO KORPORACIJA
LITHUANIAN COMMUNITY CENTER, INC.

Administratorius / Circulation Manager

ANTHONY F. SKIRIUS

straipsniai, autoriaus pasirašyti pavarde, slapvardžiu ar inicialais, nebūtinai reiškia ir redakcijos nuomonę. Signed or initialed articles do not necessary reflect the opinion of the editors or of Lithuanian Days magazine.

Panaudojant medžiagą, prašoma pažymėti šaltinį. Republication of material from "Lithuanian Days" permissible only with indication of this source.

"LIETUVIŲ DIENOS" YRA SUJUNGTOS SU "KALIFORNIJOS LIETUVIŲ", LEISTU 1946-49 M.
"LITHUANIAN DAYS" IS COMBINED WITH "CALIFORNIA LITHUANIAN", PUBLISHED 1946-49.

Prenumerata atnaujinama automatiškai, nelaukiant atskiro pranešimo. Nutraukdamas prenumeratą, skaitytojas administraciją painformuoja laišku.

If subsription is to be discontinued at expiration, notice to that effect should be sent; otherwise it will be renewed automatically.

leidžiama kas mėnuo, išskyrus liepos ir rugpiūčio mėn.
Published monthly, except July and August.

Atskiro nr. kaina \$1.25

Single Copy \$1.25

Prenumerata metams \$12.00 bet kuriame pasaulio krašte.
Subscription \$12 per year in any country of the world.
Garbės prenumerata / Honorary subscription \$20.00.

"Second Class Postage Paid at Los Angeles, California".

TURINYS / CONTENTS

LIETUVIŠKOJI DALIS

	Psl.
Jurgis Gliauda, Lietuvos valstybingumo parastėje.	3
Stasys Raštikis, A. A. Brig. Gen. Jonas Černius.	4-6
Juozas Prunskis, Kūrybinga vaizduotė prabilo medžio šaknimis.	6
Nauja Juliaus Gaidelio kantata.	7
Bern. Brazdžionis, Laša laiko lašai. Kantatos žodžiai.	7
Broktono Šv. Kazimiero par. choras ir jo plokštelė "Laša laiko lašai".	8
Naujos knygos.	8
A. Vaisiūnienė, Dr. V. Dambra- vą išleidžiant iš Caracas.	9
Ateitininkų kongresas Clevelande.	9
Pr, 100,000 spaudinių kitataučiams.	9
Metinei foto parodai artėjant.	9
Vaizdai iš IV dramos festivalio.	10
Daiva Karužaitė, Eilėraščiai.	11
Sėkminga "Lietuvos Atsiminimų" prof. J. Stuko programų šventė.	11
Žuvusiems kovotojams už Lietuvos laisvę pastatykime paminklą.	12
Kun. Dr. V. Pavalkio sukaktis.	13
Jungtinio Baltų tautų komiteto veikla. ..	13
Louis Couperus, Psiche.	14

ENGLISH SECTION

	Pages
Dole condemns Soviet Incorporation of Baltic States.	17
Modern Art, by Rasa Arbas.	18
Oksas named GOP'S Ethnic "Man of the Year".	19
At the Crossroads of Slavery. Translation by A. Milukas.	20
Captive Nations Resolution.	20
Lithuania in Philately. By A. Bernotas. ..	21
A Bit of Lithuania in Pennsylvania — by Anna Klizas Wargo.	21

VIRŠELIAI / COVERS

FRONT COVER

A. A. Brigados generolas Jonas Černius, savanoris kūrėjas, baigęs inžinerijos mokslus Belgijoje ir generalinio štabo akademiją Prancūzijoje. Buvęs kariuomenės štabo viršininkas ir ministras pirmininkas.

Černius, Jonas, general. — Died July 3rd, 1977 in Los Angeles, California. Born in Kupiškis, county of Panevėžys, on Jan 6, 1898.

When Lithuania recovered independence, he joined the army as a volunteer. On July 16, 1919, he was among the first graduates from the Military School of Lithuania and he took part in the Lithuanian wars of independence. Later he served in a military engineering unit. He completed his studies of military engineering in Brussels, Belgium, in 1929, and the Military Academy in Paris, France, in 1932. On his return from abroad, he was promoted to the rank of lieutenant colonel and was appointed chief of the military technical staff. In 1934 he was promoted to colonel and appointed chief of the operations section of the general staff. Later he served as head of the Military School. From 1935 to 1939 he was chief of staff of the army and was promoted to brigadier general. From March 30 to November 22, 1939, he was Prime Minister.

He withdrew from Lithuania in the summer of 1944 because of the Soviet invasion. At first he lived in Germany, then in England, and in 1948 he came to the United States. (From Encyclopedia Lithuanica).

VIRŠELIO PASKUTINIS PUSLAPIS

BACK COVER

Venezueloje pabaltiečiai labai iškilmingai paminėjo tauraus lietuvio dr. V. A. Dambra-
vos 25 metų valstybinės ir diplomatinės tarnybos sukaktį.

— Lithuanians in Venezuela honor a veteran diplomat Dr. V. A. Dambra-
vas as he observes 25 years of diplomatic service.

LITHUANIA 700 YEARS By Albertas Gerutis

Fourth Revised Edition. Includes:

1. The Origins of the Lithuanian Nations, by Prof. J. Puzinas.
2. Lithuania to World War I, by I. Jakstas
3. Independent Lithuanian, by Dr. A. Gerutis
4. Lithuania's Resistance, 1940-52, by A. Budreckis
5. Liberation Attempt from Abroad, by A. Budreckis
6. The Prospects of Lithuanian Liberation, by S. Lozoraitis. 477 p.p. Hard Cover.

Price: \$12.00

LIETUVA. — Dailininko K. Varnelio pieštas paveikslas.

— LITHUANIA, canvas by artist K. Varnelis, Chicago, Illinois.

LIETUVOS VALSTYBINGUMO PARAŠTĖJE

JURGIS GLIAUDA

Nuo 1930 metų iškilmingai minime Rugsėjo Aštuntąją.

1430 metais Vytautas Didysis, tokiu jį pirmą kartą pavadino Maironis, parinko religinę šventę, Šv. Mergelės Marijos gimimo dieną, karališkam vainikui užsidėti.

Vainiko jis nesulaukė, Lietuvos karaliumi neapsivainikavo ir nuėjo į istoriją Didžiojo Lietuvos kunigaikščiu. Po jo joks Lietuvos kunigaikštis neparodė noro vainikuotis Lietuvos karaliaus vainiku. Ir palengva blėso Lietuvos valstybingumo mintis. Vytauto Didžiojo neįvykdytas karūnavimosi aktas buvo revoliucinis aktas: padaryti Lietuvą sava, ryškia savo valstybingumu, tobula anieks laikams valstybine konstrukcija, valstybe *per se*. Juk tiek daug buvo maišaties su unija, su religine Lenkijos invazija.

Rugsėjo Aštuntoji yra neįvykdyto 1430 metais siekio diena. Savo esme tai tragiška diena. Bet 1930 metais ją entuziastiškai pavadino Lietuvių Tautos Diena! Be abejo, nulėmė Vytauto Didžiojo metų minėjimo nuotaikos ir vis populiarėjęs tautos sąvokos atgijimas. Argi Tautos diena turi eiti didžiulio Lietuvai praradimo ženkle? Tą dieną Vytautas nesulaukė karaliaus vainiko...

Rugsėjo Aštuntoji eina Lietuvos valstybingumo ženkle. Vytautas Didysis ketino formaliai atstatyti Lietuvos karalystę. Tada karalystė buvo aukščiausias valstybės išsivystymo laipsnis. Tokią karalystę matome Vytauto audringo valdymo periode. Tai buvo Mindaugo ir Gedimino karalystė.

1253 metais Mindaugas buvo karūnuotas Lietuvos karaliumi. Dešimtį metų jis valdė Lietuvą, kuri, karaliaus valdoma, buvo karalystė. Tai Mindaugo karūnavimo faktas įsteigė Lietuvos karalystę. 1255 metais Mindaugas gavo, kaip tada buvo teisės ir tradicijos tvarka, iš Popiežiaus teisę vainikuoti Lietuvos karaliumi savo sūnų. Tai buvo didžiulė teisė steigti savo dinastiją. Šios Lietuvos karaliaus sosto paveldėjimo teisės suteikė ano

meto Lietuvai tobulą valstybinę santvarką ir įtvirtino Lietuvos karalystės padėtį kitų Europos karalysčių tarpe. Dešimtį metų Lietuvos valstybė egzistavo karalystės formoje.

Mindaugo dinastija žuvo. Ją išžudė, gėda sakyti, lietuviai, jo sosto nekeitėjai. Vienok Lietuvos karalystė nežuvo. Atkilęs į Mindaugo sostą Gediminas buvo Lietuvos karalius. Taip jis pats save vadino, taip jis buvo tituluojamas visuose ano meto oficialiuose dokumentuose. Jis buvo REX, karalius. Daug vėliau, lenkų metraštininkas J. Długošas, prikergė Gediminui Didžiojo Lietuvos kunigaikščio titulą, stengdamasis su Lenkija sudurtą Lietuvą paversti Lenkijai priklausoma provincija. Długošas stengėsi nurodinti Gediminą nuo karaliaus sosto ir, deja, tai jam pavyko. Jis sulaukė vėlesniųjų istorikų, vienur neišmanios, kitur tendencingos talkos.

Realybėje gi Lietuvos karalystė egzistavo Mindaugo įsteigta, Gedimino praktikuota. Tik *vakavo* Lietuvos karaliaus sostas. Šį faktą mums ir liudija 1453 metų Rugsėjo 8-sios dienos įvykis. Tą dieną Vytautas Didysis parinko Lietuvos karalystei, Lietuvos valstybei, atnaujinti, atstatyti.

Kęstutis ir Algirdas buvo vadinami karaliais, bet, suėję į broliškos santalkos valdymą, jie neketino karūnuotis. Karaliaus valstybėje tegali būti vienas. Jų santalkai netiko vieno iš jų karūnavimasis. Tai suskaldytų labai komplikotą jų viešpatavimo sistemą. Didelės varžybos jaučiamos Jogailos ir Vytauto valdymo sistemoje. Jogailai tapus Lenkijos karaliumi, labai ryškios yra Krokuvos pastangos nustumti Lietuvos karalystę į kunigaikštiskos provincijos statusą...

Su tuo nesutiko Vytautas Didysis.

Tad pavadinti Rugsėjo Aštuntąją Tautos švente, atrodo, ragino platūs tos dienos istoriniai aspektai. Tai yra tautos valstybinės sąmonės diena. Siekdamas karūnos, Vytautas siekė formaliai atstatyti Lietuvos karalystę, kuri neformaliai egzistavo, nes niekad nebuvo savo valstybinio tvarkymosi aktu panaikinta. Vytautas norėjo užimti vakuojančią karaliaus sostą.

Tai buvo genialus valstybinis aktas, nutysęs į ateinančius šimtmečius. Tuo aktu 1918 metais Vasario 16-tą dieną Lietuvos Taryba *atstatė* Lietuvos valstybę kitoje, konstitucinėje, formoje. Tautos diena simboliškai reiškia amžiną tautos potencialą turėti savo suverenią valstybę.

A. A. BRIGADOS GENEROLAS JONAS ČERNIUS

STASYS RAŠTIKIS

Vienas po kito miršta nepriklausomos Lietuvos veikėjai, politikai ir kariai. Šių metų liepos 3 d. Kalifornijoje mirė buvęs Nepriklausomos Lietuvos ministeris pirmininkas brig. gen. Jonas Černius.

Velionis buvo gimęs 1898.I.6 Kupiškyje. Gimnaziją baigė Panevėžy.

Karinis išsimokslinimas

Baigęs gimnaziją, jis 1919.III.4 savanoriu stojo į Lietuvos kariuomenę. Tais pačiais metais liepos 6 d. baigė Lietuvos Karo mokyklos I-ja laidą, buvo paskirtas į 3-jį pėst. pulką ir dalyvavo kautynėse su Lietuvos nepriklausomybės priešais. Vėliau buvo perkeltas į karo inžinerijos dalinius, kur ilgesnį laiką buvo karo technikos štabo technikos dalies viršininku ir vėliau ten pat štabo viršininku ir kartu aukštųjų karininkų kursų lektorium. Tame laikotarpyje buvo išsiųstas studijuoti į užsienį kur 1929 m. Briuselyje baigė aukštąjį inžinerijos mokslą ir 1932 m. Paryžiuje karo akademiją. 1934 m. buvo Lietuvos karo mokyklos viršininku. Tais pačiais metais

buvo perkeltas į vyriausiąjį štabą ir paskirtas generolinio štabo valdybos viršininku. Nuo 1935 iki 1939 m. buvo kariuomenės štabo viršininku. 1939.XI.22 baigęs ministerio pirmininko pareigas, vėl grįžo į kariuomenę ir paskirtas I pėst. divizijos vadu. Taigi karinėje srityje buvo labai gerai išsilavinęs ir pasiruošęs. Jis buvo pirmasis iš keturių brigados generolų, baigusių Lietuvos karo mokyklą. Kiti trys buvo: Antanas Gustaitis, Vladas Karvelis ir Vincas Žilys. Tai buvo pirmieji keturių ginklo rūšių atstovai, išauklėti pačioje Lietuvos kariuomenėje: Černius — inžinerijos specialistas, Gustaitis — aviatorius, Karvelis — pėstininkas, ir Žilys — artileristas.

Kariuomenės štabo viršininkas

1935.I.1 pradėjus veikti naujam Kariuomenės vadovybės įstatymui, ir mane paskyrus Lietuvos kariuomenės vadu, J. Černius buvo paskirtas kariuomenės štabo viršininku, kuriuo jis išbuvo iki 1939 m. kovo mėnesio. Valstybės gynimo tarybai patvirtinus mano septynerių

1939 m. iškilmių metu prie Nežinomo kareivio kapo (Karo muziejuje, Kaune), minint P. L. P. Karo mokyklos 1-sios laidos 20 metų sukaktį. Vidury: Respublikos Prezidentas Antanas Smetona, k. gen. Stasys Raštikis, Kariuomenės vadas, deš. brig. gen. Jonas Černius.

— In 1939, celebrating the 20th yr. anniversary of the first graduating class of the Military Academy, during ceremonies at the tomb of the Unknown Soldier.

Brig. gen. Jono Černiaus laidotuvės. — Iš viršaus: mirusio sūnus Jonas su šeima ir giminės šv. Kazimiero bažnyčioje rožančiaus metu.

Žemiau: kapinėse sūnus Jonas su šeima atsisveikina su tėvo — gen. Jono Černiaus palaikais.

— The Černius' family during funeral ceremonies. Above: At the Rosary held at St. Casimir's church. Below: At the cemetery.

Balfo 138 skyriaus (Flint, MI) valdyba. Iš k.: ižd. Juozas Zalensas, vicepirm. Sofija Petravičienė, sekret. Kunigunda Kodatienė ir pirmininkas Jonas Černius. (Nuotraukoje nė Balio Gražulio). **Ta valdyba buvo kasmet perrenkama.**

metų planą kariuomenei sustiprinti, pačioje kariuomenėje ir jos štabe prasidėjo labai svarbūs, skubūs ir sunkūs darbai, kurių planavime, vadovavime ir tvarkyme Černiui teko labai sunki ir atsakinga našta. Jo ir mano pažiūros kariniais ir Lietuvos nepriklausomybės saugumo stiprinimo reikalais buvo vienodos. Visų karių, ypač vyresniųjų vadų ir viršininkų, bendras ir sunkus darbas nešė gerus vaisius. Mūsų kariuomenės pažangą labai atidžiai stebėjo ir svetimų valstybių kariniai atstovai. Jie ne tik mums, bet ir kitiems įrodinėjo, kad Lietuvos kariuomenė savo mokymu, apginklavimu ir kadrais buvo pralenkusi mūsų artimiausių mažųjų kaimynų kariuomenes.

Lietuvos ministeris pirmininkas

1939 metais, tuoj po Klaipėdos krašto atplėšimo, buvo labai pribrendęs kun. Vl. Mirono sudarytos vyriausybės pakeitimo klausimas. Pats prezidentas Smetona labai gerai jautė naujos vyriausybės sudarymo reikalingumą, tačiau vis dėlto, nerasdamas tinkamo kandidato naujo ministerio pirmininko vietai. Prezidentas buvo pasiūlęs net kariuomenės vadui suformuoti naują vyriausybę, bet aš turėjau atsisakyti, nes, pirmiausia, jaučiau, kad nebuvau pasiruošęs tokiam dideliui ir atsakingam darbui, o bet to, buvau labai apkrautas kariuomenės kovingumo stiprinimo darbais ir norėjau pats tuos darbus baigti. Pagaliau prezidentas pasiūlė generolui Černiui būti naujuoju ministru pirmininku. Černius labai greit suformavo naują vadinamą vieningo darbo

— Officers of United Lith. Relief Foundation in Flint, Michigan.

From left: treasurer J. Zalensas, vice-chairman S. Petravičius, secretary K. Kodatis, chairm. J. Černius.

vyriausybę tokios sudėties:

• K. Bizauskas — ministerio pirmininko pavaduotojas;

J. Urbšys — užsienio reikalų ministeris;

K. Musteikis — krašto apsaugos ministeris;

K. Skučas — vidaus reikalų ministeris;

• L. Bistras — švietimo ministeris;

A. Tamošaitis — teisingumo ministeris;

• J. Krikščiūnas — žemės ūkio ministeris;

J. Sutkus — finansų ministeris;

K. Germanas — susisiekimo ministeris;

K. Šakenis — valstybės kontrolierius.

Toje naujosios vyriausybės sudėtyje buvo didelė naujovė — į vyriausybę įėjo ir buvusios politinės opozicijos keturi ministrai: du krikščionys demokratai ir du valstiečiai liaudininkai.

Černiaus vyriausybė buvo populiari, ir visuomenė iš jos daug laukė. Tačiau tos vyriausybės amžius buvo neilgas, tik 8 mėnesiai: nuo 1939.III.28. iki 1939.XI.21. Tuo metu Lietuvos politinė padėtis buvo labai sunki ir pavojinga. Rugsėjo 1 d. Lietuvos pašonėje prasidėjo II-sis pasaulinis karas. Lietuva turėjo mobilizuotis. Lenkijai pralaimėjus, iš jos pradėjo plaukti į Lietuvą tūkstančiai lenkų karių ir civilių pabėgėlių. Vokietija darė didelį spaudimą į Lietuvą, norėdama įtraukti

mus į prasidėjusio karo sūkurius. Tarybų Sąjunga privertė Baltijos valstybes pasirašyti savitarpinės pagalbos su ja sutartis ir (blogiausia) įsileisti į Estiją, Latviją ir Lietuvą rusų kariuomenės įgulas. Vilniaus ir kai kurių Vilniaus krašto dalių grąžinimas Lietuvai nepakėlė lietuvių tautos entuziazmo. Dėl visų tų įvykių Lietuva nebuvo kalta, tačiau tautoje prasidėjo nauji nepasitenkinimai. Tautininkai, nesutikę įeiti į Černiaus vyriausybę, buvo opozicijoje. Buvo nepatenkintas ir pats Respublikos prezidentas. Jis apgailėstavo patvirtinęs Černiaus kabineto sudėtį. Prezidentas buvo ypač nepatenkintas trim ministrais: Bistru, Bizausku ir Krikščiūnu. Pagaliau jis paskyrė naują ministerį pirmininką — seną tautininkų veikėją Antaną Merkį.

Pirmosios bolševikų okupacijos metu

Perdavęs ministerio pirmininko pareigas Merkiui, gen. Černius vėl grįžo į kariuomenę, kur buvo paskirtas I-sios pėst. divizijos vadu. Okupavę Lietuvą, bolševikai per-

tvarkė buvusią Lietuvos kariuomenę iš pradžių į "Lietuvos liaudies kariuomenę", o vėliau į 29-tąją korpusą. To korpuso vadu jie parinko gen. V. Vitkauską. Tai buvo suprantama. Bet buvo visai nesuprantama, kodėl to korpuso štabo viršininku buvo pasirinktas Lietuvos ministeris pirmininkas gen. Černius, suteikiant jam net rusų kariuomenės generolo majoro laipsnį. Tokio savo karinio įvertinimo bolševikai suteikė tik 5 lietuviams generolams: Vitkauskui, Černiui, Karveliui, Čepui-Čepauskui ir V. Žiliui. Trys iš jų (Vitkauskas, Karvelis ir Čepas-Čepauskas) liko tarnauti rusų kariuomenėje. Prieš pat vokiečių-rusų karo pradžią rusai pakeitė visus vyresnius vadus lietuvius 29-tame korpe ir į jų vietas paskyrė rusus. Buvo atleistas iš pareigų ir gen. Černius. Jo vieton korpuso štabo viršininku buvo paskirtas rusas pulk. Tiščenko. Atleistieji lietuviai karininkai buvo išsiųsti į įvairius "kursus", nors tikrenybėje daugumas jų atsidūrė rusų koncentracijos stovyklose (į ten pateko ir gen. Žilys). Pirmomis karo dienomis, kada likę lietuviai kariai pradėjo priešintis rusams ir stengėsi atsi-

Prof. Mykolas Biržiška, Vasario 16 d. akto signataras, ir gen. Jonas Černius, buv. Vyr. Štabo viršininkas ir 1939 m. vieningo darbo ministras pirmininkas.

L. Briedžio nuotrauka

Iš kairės: Veronika Černienė, prof. M. Biržiška, operos solistė Vincė Jonuškaitė-Zaunienė, gen. Jonas Černius ir prel. J. Kučingis.

— A group of friends in Los Angeles, Calif.

From left: V. Černienė, wife of J. Černius, Prof. M. Biržiška, Vincė Jonuškaitė, Opera soloist, Gen. J. Černius and Msgr. J. Kučingis.

palaiduoti nuo jų, kažkokiu stebuklingu būdu atsipalaidavo ir gen. Černius ir liko vokiečių okupuotoje Lietuvoje.

D. P. keliais

Per visą vokiečių okupaciją Černius su šeima gyveno provincijoje. 1944 m. bolševikams vėl artėjant prie Lietuvos, Černiai, kaip ir tūkstančiai kitų lietuvių, pasitraukė į Vokietiją. 1947 m. jis, kaip DP išvyko į Angliją, kur sunkiai dirbo žemės ūkio darbus pas anglus ūkininkus. 1948 m. iš Anglijos atvyko į JAV. Pradžioje dirbo Balfe. Vėliau gavo inžinieriaus darbą General Motors kompanijoje. Išėjęs į pensiją, apsigyveno Kalifornijoje.

Černiaus asmuo ir būdas

Antano Smetonos monografijoje A. Merkelis teisingai rašo (526 psl.): „Brig. gen. J. Černius buvo kariškis, politika tesidomįs tik tiek, kiek to reikalauja aukštos bei atsakingos jo, kaip kario, pareigos. Paprastumas, atvirumas, nuoširdumas ir, gal būt, per didelis pasitikėjimas kitų geraisiais norais bei valia buvo ryškieji jo asmenybės bruožai, santykiuojant su kitais žmonėmis. Ministeriu pirminku jis sutiko būti ne garbės siekdamas, bet pareigos skatinamas.“

Černius buvo ne politikas, bet karys. Jis, kaip drausmingas karys, pamatęs, kad kitos išeities tuo metu nebuvo, sutiko pasiimti Respublikos prezidento jam pasiūlytą labai sunkią ir nemalonią naštą ir ją kantriai nešė, kiek galėdamas. Gal kitas asmuo, profesionalas politikas ar diplomatas, būtų padaręs ir kitoniškus sprendimus buvusiose sąlygose, bet apie tai šiandien galima būtų tik spekuliuoti. Pagaliau reikia neužmiršti, kad Černius, kaip ministeris pirminkas, nebuvo visai laisvas sprendimuose. Jis turėjo vykdyti Lietuvos Respublikos prezidento sprendimus ir nurodymus ir skaityti su savo vyriausybės narių nuomonėmis. Šiandien galima tik viena pasakyti, kad gen. J. Černius labai sąžiningai ir klusniai atliko savo pareigą.

Keliais paskutiniaisiais savo gyvenimo metais gen. Černius parodė dar vieną savo būdo savybę — ištikimybę ir labai didielį pasišventimą savo šeimai, jo žmonos sunkios ir nepagydomos ligos metu.

Atiduodant paskutinę pagarbą A. A. generolui Jonui Černiui, tenka labai apgailestauti, kad jis nepaliko mums nei parašytų atsiminimų, nei kitokių užrašų iš savo gyvenimo. Daug mums nežinomų paslapčių bei spėliojimų kartu su gen. Černiumi nukeliavo į amžinybę.

Dailininko Pr. Baltuonio darbai iš šaknų:
Iš kairės: 1. Prometėjus ir 2. Olimpiada.

— Driftwood sculptures by P. Baltuonis
1. Prometheus and 2. Olympics.
of Quebec, Canada:

KŪRYBINGA VAIZDUOTĖ PRABILO MEDŽIO ŠAKNIMIS

Paryžiaus La Galerie Muffe pakvietė mūsų kanadišką medžio šaknų skulptorių Praną Baltuonį suiruoti savo darbų parodą. Tai jam ne naujiena. Jis jau yra dalyvavęs dvylikos tautų tarptautinėje skulptūros parodoje Milane (1976 m.). Jau yra sukūręs apie 1500 fantastiškiausių skulptūrų iš medžio šaknų, kurios gamtoje vis atsiskleidžia naujomis, nepasikartojančiomis formomis, kurias igudusi ranka, vedama lakios vaizduotės, paverčia meniškais skulptūromis. Jau gal daugiau kaip tūkstantis jų pasklidę po pasaulį. Jo kūrinių jau yra Paryžiuje, Londone, Vakarų Berlyne, Ghanoje ir įvairiuose JAV miestuose. Juk jau artėja šimtinės skaičius parodų, kuriose jo kūriniai buvo išstatyti, o šiemet sueina dešimtmetis, kai jis atkreipė platesnį savųjų ir kitataučių dėmesį. Kanadoje su savo kūrinių pasirodęs Expo-1967. Tai buvo Kanados šimtmečio sukaktis, ir jo darbai tada pasklido po platųjį pasaulį.

Jo kūrinių pakartotinai buvo rodomi televizijoje, aprašomi įvairių miestų amerikiečių ir lietuvių spaudoje, nes jis šioje srityje mūsų tarpe unikumas ir šio lietuvių darbai sudomina platesnę publiką.

Menas — jo igimtas pamėgimas. Vaikas būdamas lipdė gyvuliukus, gimnazijoje išsiskirdavo savo piešiniais, bet ypač pasitobulino ketverių metų lankydamas Montrealio muziejaus Dailės mokyklos tapybos ir skulptūros klases. Jis pastebėjo, kaip amerikiečiai mėgsta puošti savo kambarius ypatingų formų „drift

wood“ gabalais, iš tos medžiagos pasigamindami ir kokius praktiškus namų padargus, kaip lempas. Bet jame gimė idėja duoti toms keičiausių formų medžio šaknims didesnę meninę apipavidalinimą. Ir taip toji šaknų skulptūra pradėjo lietus trimis kryptimis:

1. Paukščių ir gyvulių figūros — pingvinai, gubės, žirgai...

2. Žmonių figūros — dirigentė, Jūratė ir Kastytis, sentimentali Motinos globa, Mįslingas Prometėjus, svajingas Karaliaus sapnas, judesiu pulsuojančią futbolą žaidikas, Dvi vienuolės, Šokančios nimfos, Įsimylėjusieji...

3. Mistika — Madona, Dantės pragaras ir kitos, kurias žiūrovai gali savaip interpretuoti. O kartais pasinešama ir į abstraktą, kaip Žaisme bangomis.

Yra, žinoma, skulptūrinių peizažų, kaip ta kuorais besistiepianti pilis, plevenančios šventosios liepsnos. Bet nėra išbaigtų veidų, pilnų kūno proporcijų, tačiau tos skulptūros yra vaizdžios, suprantamos, originalios. Iš jų trykšta laki vaizduotė, unikalūs savitumas, skulptūrinė elegancija, kur vandenų išplautoms šaltoms medžių šaknims suteikiamas meniškasis alsavimas, fantastinė interpretacija, o panaudojant rieves bei atspalvius, sudaroma spalvų skalė ir harmonija. Taip, kad negyvos šaknys prabyla žaismingomis formomis, kūrybiniu gyvastingumu, susimąstyti vedančiomis įkūnytoms idėjomis. Nenuostabu, kad jo kūrybos savitumas atidarė Pranui Baltuoniui galimybes su savo parodo-

mis vyksti ir į Pacifiko pakrantę esantį Los Angeles ir į Atlanto pakraštį New Yorką, Bostoną, ir į gundančias Las Vegas, ir į Amerikos širdį—Chicagą bei kitas vietas.

Aplink savo gyvenvietę La Salle, Quebec, jau jis gal kokių 150 mylių spinduliu yra išrinkęs visas idomesnes šaknis. Važiuoja šimtus mylių, kol suranda acto medį, deimantinį gluosnį. Prakaituodamas, susižeisdamas rauna jų šaknis. Džiovina porą metų, o paskui iš grubių, kartais samanotų šaknų, panaudodamas grakščius išsišakojimus, dirbdamas iki 14 valandų paroje, apsišarvojęs kantrybe, prie kurio retesnio kūrinio grįždamas net per ištisus tris mėnesius, Baltuonis vandenų išplautą medį, žemėse glūdėjusią šaknį paverčia keliaujančiu į salonus dailės darbu. Vienintelis jo modelis — vaizduotė, kuri gimdo biblinę Salomę, Ryto maldą, Suakmenėjusius žvėriukus, Apkabink mane, arba net prabyla politine aktualija, kaip pvz. Gulago archipelagas.

Plaučius gindamas kauke, jis šaknis kapoja, skaptuoja, šlifuoja, gausiai panaudodamas elektrinį gramduką. Išbraidė jis daugelį pelkių iššniukštinėjo daug miškų, bet jo taikli ranka ir turtinga idėjomis širdis įstengė pasiekti tokių laimėjimų, kuriuos stebėdama kanadietė meno kritikė Leonore Crawford, sužavėta jo meniška vaizduote ir išradingu šaknų perkūrimu, laikraštį „The Free Press“ parašė: „Kanadoje gal yra kitų menininkų, naudojančių medžio šaknis, bet tikrai nė vienas neišstengia pralenkti darbų Prano Baltuonio, gimimu lietuviu, kuris per paskutinius 20 metų gyvena Montrealyje.“

Juozas Prunskis

LAŠA LAIKO LAŠAI

O mūs šventas lietuviškas žodi,
Tu man švieski, kaip motinos veidas,
Tu man protėvių kelią parodyk,
Lietuvos būk man tolimas aidas.

★

Ai, ai, ai, — tu aidėk,
Amžinai tu žydėk,
Šventas žodi gyvos
Amžinos Lietuvos!

Laša laiko lašai,
Skamba žodžiai maldos
Aukštą dangų prašai
Paslapčių valandos!

Paslapčių valanda,
Atsiskleisk, pražydek —
Niekada, niekada
Nenuvyst pažadėk!

★

Pradžioje buvo žodis. Ir žodžio
Buvo žemė pilna — Lietuva.
Iš sodybų ir miestų ir sodžių
Sklido laimės gili sietuva.

★

Tu šventų romuvų,
Burtų ir apžavų,
Šventas žodi, aidėk,
Mūsų širdžiai kalbėk!

Žodi amžių žilų,
Amžinos Baltijos
Ir sausų obelių, —
Kad pradės balti jos!

Bals viršūnė obels,
Giesmę giedrių pakels,
Ir lig aukšto dangaus
Mūsų laimę ji gaus!

★

O mūs šventas lietuviškas žodi,
Iš poezijos, pasakų, raštų,
Mūsų minčiai gyvybę tu duodi,
Tu vedi mus per Nemuno kraštą.

★

Nemunai, nemunai!..
Ar, širdie, nemanai,
Kad tik čia tu gyva,
Kur tėvynė tava?!

Kur žemaičių šventi
Romuvų ažuolai,
Lino guotai balti
Ir aukštaičių šilai.

Ošia girių gelmių
Nemarioji dvasia,
Ir dienų neramių
Laisvės žygių drąsa.

★

Tautoje gyvas žodis.. Ir žodžiais
Žydi žemė gyva — Lietuva,
Žodis gimdo ir gundo ir guodžia,
Kaip galinga žmogaus atgaiva!

Kantata lietuviškam žodžiui

Žodžiai

Bern. Brazdžionio

Kur seni kunigaikščiai išdidūs
Saugo pilkalnių rimtį ir tylą,
Tu šauki ten, kaip džiaugsmas pra-
/ žydės,
Kari, dainių, artoją, vaidylą.

★

Tu Mažvydo raidėm,
Tu Maironio dainom
Duodi šviesą žvaigždėm
Ir aušrom amžinom.

Tu, lietuvių skaudus
Žodi, žaibus skelias,
Tu, didvyrių vardus
I padanges kelias.

Šviesk pasauly plačiam
Mums ir mūsų vaikam,
Švento žodžio gyva
Lietuva, Lietuva!..

★

Ašėjau į artojo pirkele,
Ašėjau į didžiūno namus,
Ir skelbiau jų gyvenime kelią,
Ir nešiau, dalinau jiems džiaugs-
/ mus.

O didžiūno namai negirdėjo
Mano balso, skardaus kaip daina,
O artojo krūtinėj aidėjau
Kaip didinga dangaus dovana.

Žemė, laisvė, tauta ir tėvynė,
Dievas, duona, daina ir dangus,
Ir malda nuo mirties žmogų gynė,
Ir giesmė širdį guodė žmogus.

★

Laisvę, tautą — kardų,
Dievą, dangų — ledu,
Laisvę, tautą — grandim,
Dievą, dangų — ugnim!..

★

Raidė ir žodis laisvę nešė
Uždegę židinį namuos,
Pirštu pavasario parašė:
Gana žiemos!

Ir raidę rovė, žodį gujo,
Sukaustę plienų ir ledu.
Raidėm ir žodžiais svetimųjų
Ir Kražių kruvinu kardų.

Aukštai už tolumo žvaigždyno
Nutilo himnas ir malda,
Vergiją laisve pavadino
Melu ir priespauda valdą.

★

Laisvę, tautą — kardų,
Dievą, dangų — ledu,
Laisvę, tautą — grandim,
Dievą, dangų — ugnim!..

Poetas Bernardas Brazdžionis.

Nenukirto kardų,
Nesušaldė ledu —
Gyvas žodis gyvens,
Mūsų gyslom srovens!

★

Raidė ir žodis laisvę neša
Ir dega žiburį namuos,
Širdy pavasaris vėl rašo:
Gana žiemos!

★

Iš amžių pasieki tu mus,
Lietuviškasai žodi,
Prikėlei protėvių namus,
Lietuviškasai žodi!

Ir kol skambėsi gyvas tu,
Lietuviškasai žodi,
Lietuvius junk visų kraštų,
Lietuviškasai žodi!

Ir su tavim tebus gyva
Per amžių amžius Lietuva!

Laša laiko lašai. Brocktono Šv. Kazimiero par. choro, vadovaujamo muz. J. Gaidelio įdainuota plokštelė.

Įdainuota: Malda už Tėvynę, Tėviškės laukai, Žolė žydėjo, Ant kalno klevėlis, Augo putinas, Piovė lankoj šieną, Pasėjau dobilą, Šiaurės pašvaistė (žodžiai Bern. Brazdžionio) ir "Kantata lietuviškam žodžiui" (žodžiai Bern. Brazdžionio).

Kaina \$6.00. Gaunama LD administracijoje.

Prie plokštelės pridėtame teksto lapelyje yra likę korektūros klaidų ir eilučių netikslumų; įsigijusius plokštelę, prašome naudotis čia spausdinamu autorizuotu tekstu.

Nauja Juliaus Gaidelio kantata

Kompozitorius Julius Gaidelis pernai parašė naują kūrinį — "Kantatą lietuviškam žodžiui", muzikiniu apdaru apvilko poeto Bernardo Brazdžionio specialiai šia tema parašytą eilėraščių pluoštą. Tai yra šeštoji jo kantata.

Pats būdamas mėgėjų chorų dirigentas, gerai pažindamas mūsų chorų pajėgumo lygį, kad naujos parašytos muzikos lentynose nedūlėtų, kurdamas šią kantatą, santūriai laikėsi tradicinės harmonijos, ar prieinamesnio kontrapunkto choro numeriuose. Daug skirtingesni muzikinį vaizdą rasime solistų partijose, o dar laisviau iš visų varžtų išnirusį užtinkame fortepijono akompanimente bei įtarpų muzikoje. Čia jis duoda savo kūrybiniam skrydžiui pilną laisvę — atsiduria moderninės muzikos ekspresionizmo vandenynse. Šitokiame stiliuje kantatos fortepijoninė faktūra tampa ypač ritiniu atžvilgiu komplikauta ir techniškai nelengvai įveikiama.

Kompozitorius Julius Gaidelis.

J. Gaidelio talente vis prasikiša vienas bruožas — intuitivi mūsų liaudiškos dvasios pagava ir švelnus lyrizmas.

Šią "Kantatą lietuviškam žodžiui" Šv. Kazimiero parapijos mišrus choras, paties kompozitoriaus diriguojamas, pirmą kartą lapkričio 9 d. pastatė Brocktono Junior High School salėje. Solo partijas atliko solistai Daiva Mongirdaitė, soprants, Stasys Liepas, baritonas, prie fortepijono buvo pianistas Vytenis Vasyliūnas. (Muzikos žinios, Nr. 3-4, 1976.).

Brocktono Šv. Kazimiero choras, vadovaujamas muziko J. Gaidelio, įdainuoja į plokštelę poeto Bern. Brazdžionio ir komp. J. Gaidelio kantatą "Lietuviškam žodžiui". Kartu dalyvauja solistė Daiva Mongirdaitė-Richardson ir solistas Stasys Liepas.

— St. Casimir's Choir of Brockton, Mass. led by composer J. Gaidelis is performing for a record — the cantata "The Lithuanian Word" (lyrics by Bern. Brazdžionis).

St. Urbono nuotrauka

Brocktono Šv. Kazimiero parapijos choras ir jo plokštelė

LAŠA LAIKO LAŠAI

Šv. Kazimiero lietuvių parapija nuo pat įsikūrimo 1900 m. su pertraukomis turėjo choras, įvairaus pajėgumo vadovų vedamus. Reikšmingesni nuo 1918 m., o ypač po II pas. karo įsijungus iš tėvynės naujajai lietuvių bangai 1950 m.

Dabartinis choras sustiprėjo, atvykus Šv. Kazimiero parapijai vadovauti klebonui kun. Petru Šakaliui. Pats augęs lietuviškoje, muzikalioje šeimoje, pasiryžo šią parapiją išlaikyti lietuviškai stiprią. Istikinę, kad su daina ir giesme to tepasieksi, parsikvietė pajėgų muziką kompozitorių Julijų Gaidelį vargonininku ir lietuviškam chorui vadovauti. Daugumas choro dalyvių gyvena toli už parapijos ribų ir savo laiką aukoja bendram parapijos labui. Tiek parapijos klebonas, tiek parapijiečiai chorą vertina ir mėgsta. Per kelerius metus žymiai praplėtė savo giesmių ir dainų repertuarą, choras meniškai paaugo.

Didesnius meno kūrinius choras atlieka su kaimynais iškiliaisiais solistais: Daiva Mongirdaitė-Richardson, Stasiu Liepu, Benediktu Povilavičium, muzikais — Vyteniu Vasyliūnu ir kt. Su koncertais choras aplanko ir kitas lietuvių kolonijas, pasirodo televizijoje, vietos minėjimuose, sekmadieniais bei šventadieniais lietuviškos pamaldose gieda komp. J. Gaidelio ir k. sukur-

tas mišias, giesmes. Daugiau kaip 40 įvairaus amžiaus choristų savo balsus sulieja į darnią vienumą.

Dabartinę choro valdybą sudaro pirm. Juozas Baškauskas, kasinink. Viktoras Brentneris, sekr. Stefa Subatienė. Jiems, šalia choro vadovo ir choristų, didelė našta ant pečių krito išleidžiant naują plokštelę "Laša laiko lašai", kurią Brocktono visuomenė pasitiko su džiaugsmu.

Šalia kitų kūrinių, plokštelėje yra Juliaus Gaidelio kantata "Lietuviškam žodžiui", kurios žodžius parašė poetas Bern. Brazdžionis. Šis muzikiniai vertingas veikalas nukelia klausytoją į liaudies ir moderniosios muzikos pasaulį. Išleistoji Šv. Kazimiero choro plokštelė paliks pėdsakus mūsų gyvenime.

Trumpos biografinės žinios

kantatos atlikėjų

Komp. Julius Gaidelis yra baigęs Kauno Konservatoriją — piano ir kompozicijos klasę, ir Naujosios Anglijos Konservatorijos Bostone kompoziciją ir meno istoriją magistro laipsniu. J. Gaidelis yra vienas našiausių lietuvių kompozitorių. Tarp daugelio jo muzikinių kūrinių rasime simfonijų, operų (2), kantatų (6), baletų, oratorių, simfoninių poemų ir daugelį dainų bei giesmių chorui ir solo.

M. K. Čiurlionio 100 metų suvakčiai paminėti konkurse laimėjo

I-ją premiją už Rapsodiją.

J. Gaidelis vadovavo chorams Lietuvoje, Vokietijoje, ir JAV — Bostone ir Brocktone.

Solistas Stasys Liepas yra baigęs Kauno Valst. Konservatoriją ir dainavęs Vilniaus operoje. Išvijoje su dideliu pasisekimu reiškiasi solo koncertais.

Solistė Daiva Mongirdaitė-Richardson Bostono universitete baigė dainavimo kursą. "Dirvos" suruoštame konkurse ji laimėjo I-ą vietą. Yra dainavusi Chicagos Lietuvių Operoje ir pagarsėjusi savo koncertais, pasiekusi net Los Angeles.

Muzikas dr. Vytenis Vasiliūnas yra baigęs Harvardo Universitetą, Massachusetts Technologijos Institute gavęs fizikos daktaro laipsnį, gi Naujosios Anglijos Konservatorijoje, Bostone, studijavo vargonų muziką ir Cauca universitete, Kolumbijoje, piano. Jis pasižymi vargonų koncertais ir scenoje yra dažnas akompaniatorius.

Pagarba ir padėka priklauso ne tik šioms didžiai išsimokslinusiems muzikos meno kūrėjams, bet ir kiekvienam eiliniam choro nariui, be kurių muzikinių kūrinių atlikimas nebūtų įmanomas.

Nors ir sunkiais takais keliauja mūsų lietuviškasis žodis, su daina ir giesme, kuri vienija po pasaulį išblaškytus lietuvius, su daina ir giesme išliks gyva ir lietuviškos sielos dalelė. Ilgai laikysis mūsų lietuviškos parapijos, lietuviškos mokyklos ir lietuviškos šeimos.

E. Ribokienė

SPAUDOS NAUJIENA!

"Lietuvių Dienų" leidykla išleido rašytojo laureato Jurgio Gliados knygutę "Teismas biržely".

Mielasis skaitytojau, nepraleisk progos ir nupirk šią knygutę. Sužinosi, kaip Nijolė Sadūnaitė buvo rusų komunistų partijos teismo Vilniuje nuteista ir nubausta už lietuvišką veikimą.

Knygutė iliustruota foto nuotraukomis ir dail. Mercedes piešiniais. Kaina — su prisijuntimu 2 doleriai.

Paskubėkite patys įsigyti arba kitiems dovanų užsakyti.

Gaunama LD leidykloje.

K N Y G O S

Migelis Unamuno, **Vienos aistros istorija**. Romanas. Vertė P. Gaučys. Kalbą žiūrėjo P. Razminas. Viršelis V. Virkau. Spaudė M. Morkūno sp. Chicagoje. Išleido "Rūta". 160 psl., 1977. Kaina nepažymėta.

JAV Liet. Bendruomenė išleido naują knygą **100 žaidimų dideliems ir mažiems**. Kaina \$2.

Jonas Girnius, **Veidai ir problemos lietuvių literatūroje**. II tomas. Red. A. Liui. Išleido LKM Akademijs, Italijoje, 1977. Leidimą finansiškai parėmė L. Fondas. Didelio formato. 500 psl. Kaina \$20.

Kai grįžta praeitis. Petro J. Montvilos prisiminimai apie brolio kun. Juozo Montvilos ir "Titanikos" laivo nuskendimą Atlanto vandenyse. Išleista New Yorke, 1977, P. J. Montvilos artimųjų lėšomis. Spaudė Pranciškonų spaustuvė. Kaina nepažymėta.

1912 m. balandžio 14 į 15 d. keleivinis laivas "Titanika", plaukdamas iš Europos į Ameriką, atsimušė į plaukiantį ledą luitą ir nuskendo. Nuskendo 1504 keleiviai. Jų tarpe ir kun. Juozas Montvila. Išsigelbėjo tik 711 keleivių. Nuo to tragiško įvykio suėjo 65 metai. Petro Montvilos prisiminimai savo brolio kun. Juozo žuvimui atminti yra labai įdomūs kiekvienam lietuviui. Be to, knygoje gausiai paliečiami ano mecto įvykiai rusų pavergtoje Lietuvoje ir Amerikoje. Knyga gausiai iliustruota.

Žemaičių kankiniai. Rainių miško kelio tragedija 1941.VI.24-25 d. Išleido Hamiltono DLK Algirdo Šaulių kuopa, 1977, kaina \$3.00.

Redagavo ir redaktoriaus žodį parašė T. B. Mikalauskas, OFM.

Dr. Vytautą Dambravą

išleidžiant iš Caracas

Apsiniaukę. Lietus lyja, rodos, pats dangus supranta mūsų liūdėsį, ir verčia didelių lietaus lašų ašaromis. Nežiūrint blogo oro, išpuoštoje raudonais gvazdikais vienuolių koplyčioje, kunigas Antanas Perkumas, Lietuvos Bendruomenės kapelionas, atlaikė iškilmingas šv. mišias, skirtas dr. Vytauto Dambravos ir jo šeimos intencijai, linkėdamas sveikatos ir ištvermės naujose pareigose. Kunigas A. Perkumas pamokslo metu pacitavo keletą vietų iš dr. Vytauto Dambravos straipsnio, patalpinto "Į Laisvę" žurnale, kuriame jis prisiminė ir pagerbė a. a. Juozą Brazaitį. Kunigas Perkumas pasakė, kad jo rašyti žo-

Dr. Vytautas Dambrava, JAV Ambasados patarėjas Salvadoro valstybėje.

— Dr. V. Dambrava, adviser at the U.S. Embassy in Salvador, C. A.

džiai profesoriui Brazaičiui tinka pačiam Vytautui. Ir Vytauto gyvenimas buvo nukreiptas į aukštesnę tikslą, ne į save. Ačiū, brangus Vytai, kalbėjo kunigas Perkumas, kad Tu savo pavyzdžiu įprasminai mūsų darbo kelią. Tu skynei savo Tautai gražiausias gėles, nors Tavo gyvenimo kely buvo ir erškėčių. Dėkingumo ženklai ir prisiminimai kunigas Perkumas padovanojo dr. Vytautui Dambravai Vilniaus Aušros Vartų Mergelės Marijos autentišką paveikslą.

Po pamaldų visi, apie 60 asmenų, dalyviai buvo pakviesti į klebonijos rezidenciją atsisveikinimo vaišėms.

Tą pačią dieną mūsų kolonijos narė Regina Jarmolavičiūtė šventė savo gimtadienį. Panelė Regina buvo mūsų kolonijos ilgametė lietuvių mokyklėlės mokytoja, daug mokinių jos dėka šiandien kalba ir dainuoja lietuviškai. Svečiai jai ir dr. Vytautui Dambravai sugiedojo "ilgiausių metų".

Atsirado daug norinčių tarti atsisveikinimo žodį. Pirmas atsisveikino iš Maracay miesto centro valdybos vicepirmininkas Henrikas Gavorskas, prašydamas neužmiršti Venezuelos lietuvių, ir padovanojo prisiminimui aukštinį laikrodį ir Salzburgo miesto spalvotą albumą prisiminti bendras gyvenimo dienas Austrijoje.

Vėliau kalbėjo Jūratė Statkutė de Rosales, Stasys Jankauskas, gydytojas Povilas Dambrava ir Juozas Menkeliūnas. Visi apgailestavo jo išvykimą ir prašė, jei proga pasitaisy, ir vėl grįžti į Venezuelą.

Paskutinį — padėkos — žodį tarė dr. V. Dambrava. — Aš esu šiandien kaip sunkus laivas uoste, laukias signalo išplaukti. Man Jūs, visi Venezuelos lietuviai, buvote nepaprastai brangūs, — lyg šeimos nariai. Todėl ir šis atsisveikinimas šeimoje mane labiausiai jaudina. — Jis tęsė: "Tarnaujame, nes mylime, o kas esame kitų mylimi, tiesiog jaučiamės nepakeičiami. Juoba, žmogus nėra nenaudingas, kol jis turi bent vieną draugą. Jūs visi nuoširdūs mano draugai ir broliai."

Viešint inž. A. Rudžiui čia Venezueloje, ir man bekalbant su juo, apgailestavau, kad dr. Vytautas El Salvador valstybėje nesuras lietuvių. Inž. Rudis man atsakė: "Nenusimink, ponai, jis sukurs lietuvių." Tokį inž. Rudžio pasakymą reikia priimti kaip tikslų Vytauto Dambravos apibūdinimą, nes iš tikrųjų, kur jis bebūtų, ir kokiame pasaulio krašte begyventų, iš jo lūpų išplauks visuomet ištikimybė Lietuvai ir lietuviams.

Nuskambėjus "Leiskit į tėvynę", užverstas įspūdingas Vytauto ir mūsų kolonijos istorijos lapai. Pėdsakai išpausti labai giliai, ir jų laikas neišdildys. **Aleksandra Vaisiūnienė**

ATEITININKŲ KONGRESAS CLEVELANDE

Ateitininkijos 65 metų istorijoje IX-sis jos kongresas įvyksta 1977 m. rugsėjo 1-4 dienomis — Darbo dienos savaitgalyje, Clevelande.

Kongreso pagrindinė mintis — Gyvoji dvasia: dvasinio atsinaujinimo pagrindas, kovojanti Lietuva ir ateitininkai ir lietuvių kultūros-kūrybos puoselėjimas.

Tai visų paskaitų, simpoziumo, diskusijų ir kitų kongreso renginių svarbiausios temos.

Numatomos moksleivių, studentų ir sen draugių atskiros konferencijos. Susipažinimo vakaras, iškilmingos pamaldos šv. Jono katedroje, specialiai kongresui užsakytos dramos pastatymas, meno paroda, banketas sudarys didelę kongreso programos dalį.

Kongreso darbai vyks Bond Court viešbuty, 777 St. Clair Ave., Clevelando miesto centre.

Kongreso komitetui vadovauja Ateitininkų Federacijos Tarybos pirm. kun. Gediminas Kijauskas, SJ, 18022 Neff Rd., Cleveland, Ohio 44119. Jam talkininkauja jau sudarytos atskiros komisijos įvairiems kongreso parengiamiesiems darbams vykdyti.

100,000 spaudinių kitataučiam

Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa per praėjusius metus išleido ir išplatino daugiau kaip 1000 000 egz. informacinių spaudinių anglų kalba Lietuvos laisvės bei tikinčiųjų persekiojimo klausimais.

Spaudiniai įvairiausių rūšių: vieni specialiai Religinės Šalpos talkininkų parašyti, kiti persispausdinami iš amerikiečių arba anglų airių spaudos.

Į minėtą skaičių neįeina prel. Kučingio pernai finansuotas ir Kunigų Vienybės išleistas Ses. Onos Mikailaitės vertimas — Nijolės Sadūnaitės kalbos teisme. Tos knygutės taip pat išplatino Religinė Šalpa su Katalikų Tarnyba bei Kunigų Vienybe 25,000 egz.

41-jo Tarptautinio Eucharistinio Kongreso proga Philadelphijoje 1976 m. rugpjūčio mėn. buvo išdalinta arti 30,000 egz. brošiūros anglų kalba, pavadintos "The Greater Hunger". Paskutiniu laiku baigiama išdalinti likutis 20,000 egz.

Tokie spaudiniai išsiuntinėti vyskupams, kunigams, vienuolėms bei tikintiesiems. Jie pasiekė Škotiją, Afriką, Australiją. Spaudiniai dalinami įvairiomis progomis, kad tik pasitaiko kitataučių.

Religinė Šalpa nemokamai aprūpina didesniais kiekiais tos medžiagos visus, kurie jos kreipiasi. Ateitininkai, Lietuvos Vyčiai, Bendruomenė, parapijos bei kitos organizacijos ir pavieni asmenys yra tos literatūros prašę ir gavę platinimui.

Religinė Šalpa, 351 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207, siūlo ir toliau tokios medžiagos visiems, kiek kam reikia. (Pr)

METINEI FOTO PARODAI ARTĖJANT

Lietuviai fotografai išeivijoje, nors ir plačiai išsiskirstę, kartą metuose su savo geriausiais pamiltos fotografijos rezultatais susiburia tradicinėje parodoje. Per praėjusias penkias parodas savo darbus buvo išstatę daugiau kaip 150 fotografų. Kai kurie iš jų neištesėjo ir anksčiau ar vėliau atkrito po vienos ar dviejų parodų. Nemaža grupė, tačiau, stipriai dirba ir dalyvauja beveik kas metai, pritraukdami naujų savo bendraminčių foto menininkų.

Fotografija tai viena iš nedaugelio temų, kurią gali diskutuoti ir bendrą kalbą rasti ir jauni studentai ir patyrę veteranai. Tad pažvelgus į šią grupę, matome ir dar tik bepradedančius ir jau stipriai pasireiškiančius fotografus. Neminint mūsų profesionalų, kai kurie ir iš mėgėjų jau yra pasirodę ir amerikiečių fotografų tarpe ar tai vietinio pobūdžio ar ne ir valstybinio masto foto parodose.

Ir šiai metais, šeštoji lietuvių fotografų išeivijoje darbų paroda įvyks lapkričio mėn. 11 iki 20 d. Jaunimo Centre, Chicagoje, Lietuvių Foto Archyvo globoje. Darant išvadą iš praeities, tai lietuvių visuomenės laukiamas ir stipriai remiamas kultūrinio veikimo įvykis. **RB**

VAIZDAI IŠ DRAMOS FESTIVALIO

1977 m. gegužės 28-29 d. Toronte, Kanadoje

Elena Kudabienė, IV Dramos Festivalio komiteto pirmininkė.

— Drama Festival Committee chairperson, Mrs. E. Kudabienė.

Solistas Vaclovas Verikaitis, jury komisijos pirmininkas.

— Soloist V. Verikaitis, president of the Jury Commission.

Silvia Leparskienė, banketo programos vedėja.
— Mrs. S. Leparskis, Master of Banquet Ceremonies.

Jury komisijos garbės pirm. rašyt. V. Alantas įteikia Festivalio žymenį **D. Mackialienei.**

— Honorary President of the Jury Commission — author V. Alantas presents Mrs. D. Mackiala her award.

Algis Žaliūnas, L. A. D. sambūrio dailininkas, apdovanojamas žymeniu už meniškiausias dekoracijas dramai “Palikimas”.

— A. Žaliūnas won the artistic Award for his sets for the play “Inheritance”.

Ema Dovydaitytė, L. A. sambūrio rež. pad., apdovanojama už pasidarbavimą teatrui.

— Assistant director Mrs. E. Dovydaitytis was honored for her theatrical activities in general.

Dalila Mackialienė, L. A. Dramos Sambūrio režisorė, apdovanojama žymeniu už iškiliausią Festivalio spektaklį.

Mrs. D. Mackiala of Los Angeles won the award for best production.

Saulius Matas, L. A. sambūrio aktorius, apdovanojamas už geriausiai atliktą vaidmenį.

— Best Actor Award went to S. Matas of Los Angeles.

E. Kalvaitienė, Hamiltono “Aukuro” aktorė, apdovanojama už geriausiai sukurta moters vaidmenį.

— Best Actress Award was won by Mrs. Kalvaitis of Hamilton's “Aukuras” theatre.

Visos foto nuotraukos S. Dabkaus

DAIVA KARUŽAITĖ

DOBILŲ ŠEŠĖLIAI

Mane kankina ir
Iš manęs veržiasi mano Aš.
Priimk jį ir švelniai laikyk,
Prisijaukink ir laikyk, kaip
Dobilo žiedą,
Ant kurio — kraujo lašas.

Ir spindi tamsi saulė
Virš manęs.
Aukščiau,
Negu aš galiu jos spindulius pagauti.
O ant žemės
Nutįsę vien tik dobilų šešėliai.

Matysiu Tave rytoj
Ir puošiu Tavo plaukus
Šešėliais dobilo žiedų!

Daiva Karužaitė, Kr. Donelaičio Aukšt. Lietuvos mokyklos IV laidos abiturientė.

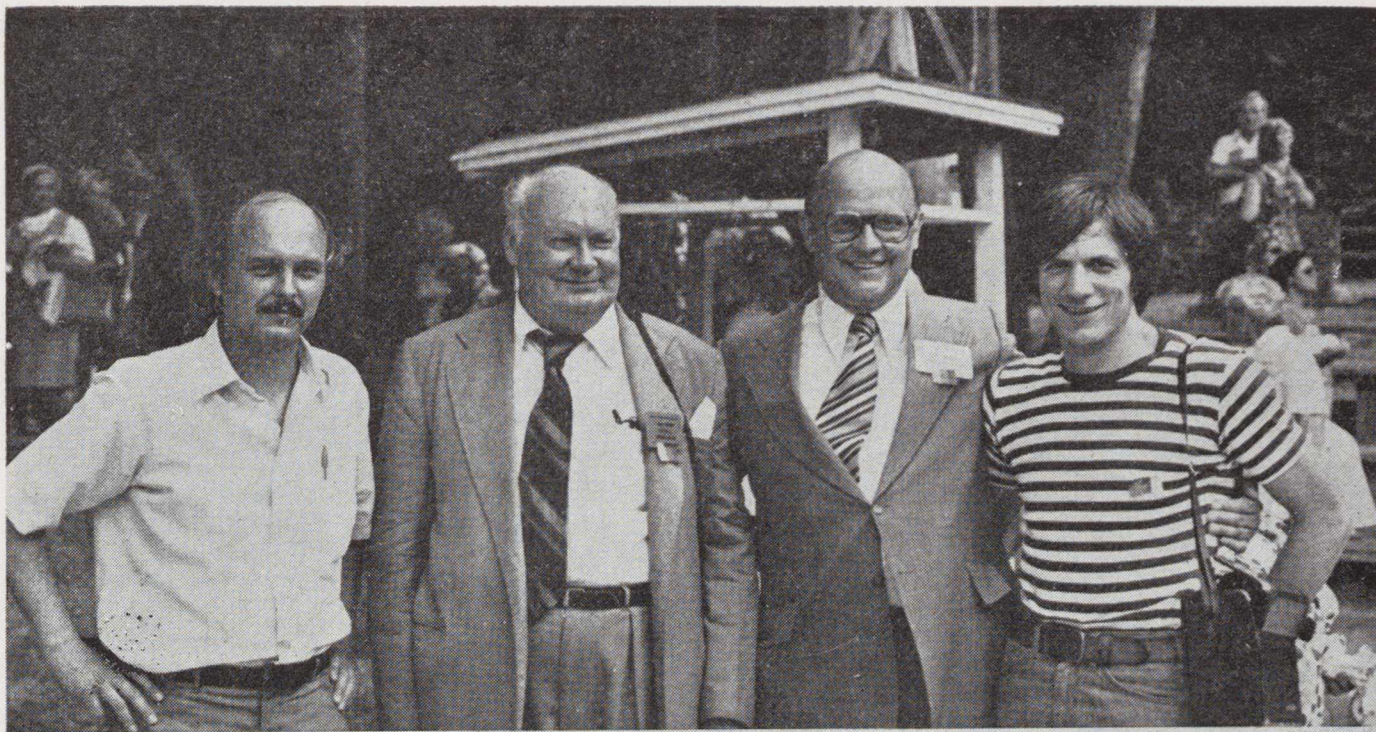
— Daiva Karužaitė, a young Lithuanian poetess.

MĖNULIO TAKUOS

Statėme smėlio pilis
Ir gyvenome jose kartu
Prie jurių gilių
Amžinos amžinybės.

Debesys džiaugsmu verkė dažnai,
O mes supomės ant Vaivos juostų.
Saulė man bėrė spindulius
Tiesiai į ištiestas rankas.

Vaikščiojom mėnulio takais,
Bangos ošė arti,
Ir uždamas vėjas suprato,
Kokia mūs meilė didi....

VIRŠUJE — “Lietuvos Atsiminimų” radijo pikniko dalyviai. Iš kairės: Fred Foy, Asbury Park Press korespondentas, J. Valaitis, “Tėvynės” red., prof. J. Stukas, radijo ved., J. Stankevičius, jūreivis, prieš dvejus metus pabėgęs nuo Sovietų laivo Prancūzijoje.

— The picnic of “Lietuvos Atsiminimai” (Lithuanian Memories) of New Jersey was attended among other guests by J. Stanke-

vičius, a sailor who defected from the country two years ago.

Tautinių šokių grupė “Liepsna”, vadovaujama Birutės Vaičiūnaitės.

—The “Liepsna” (Flame) dancers of Roselle, N. J., directed by Birutė Vaičiūnaitė.

Foto R. Kisielius

SĖKMINGA “LIETUVOS ATSIMINIMŲ” PROF. J. STUKO RADIO PROGRAMŲ ŠVENTĖ

Kasmet prof. J. Stukas surengia “Lietuvos Atsiminimų” radijo programoms paremti “Lietuvių Dieną”. Šiemet tokia šventė įvyko liepos 10 d. Lakewood Estų klubo piknikų vietoje, Lakewood, N. J.

Šventėje programą atliko susiorganizavęs moterų kvartetas “Vilija”, kuriam vadovauja Liudvikas Stukas. Šis kvartetas tik dabar išleido plokštelę, vardu “Vilija”.

Labiausiai amerikiečius sudomino lietuvių tautiniai šokiai ir tautiniai rūbai. Puikiai programoje pasirodė šokių grupė “Liepsna”, vadovaujama Birutės Vaičiūnaitės. Amerikiečių

dienraščiai “Asbury Park Press” ir “Ocean-County Daily Times” puslapiams iliustravo šokėjų, dainininkų ir vadovų nuotraukomis ir aprašymais.

Taip pat programoje dalyvavo ir Estų šokių grupė, vadovaujama Fred Rikka.

Šios šventės metu buvo surengtas Dariaus ir Girėno, transatlantinių lakūnų, 44 metų žuvimo sukaktis. Jonas Lenktaitis surengė gausią nuotraukų ir spaudos iškarpų parodą.

Prof. J. Stukas spaudos žmonės informavo apie Dariaus ir Girėno žygį, apie Lietuvą, apie savo veiklą. Jis pareiškė, kad oficialūs cenzo daviniai rodo, kad New Jersey yra tik 23,568 (tik pat, kiek ir Kalifornijos), bet jo apskaičiavimu turėtų būti 40,000 lietuvių.

Šventėje dalyvavo daugiau kaip 1000 asmenų — lietuvių ir amerikiečių.

Tautos Fondo įgaliotinių ir atstovų suvažiavimo 1977.V.28 Kultūros Židinyje New Yorke dalyviai.

Priekyje sėdi: A. Vakselis, A. Firavičius, kons. A. Simutis, K. Valiūnas, prel. J. Balkūnas, E. Armonienė, J. Vaičeliūnas, J. Valaitis ir Ig. Gasiliūnas. Foto L. Tamošaitis

— The representatives and delegates of the Lithuanian Foundation, Inc. held a convention at the New York Lith. Cultural Center on May 28th.

Švenčiant 20-ties metų gyvavimo sukaktį (1977 m. balandžio 30 d.), Hartfordo "Tėvynės Garsų" lietuvių radijo valandos programos vedėjas, pranešėjai ir "Vilijos" kvartetas. Iš kairės (sėdi): Zita Dapkienė, Loreta Stukienė, Aldona Pitkunigienė, Edna Rinkevičienė ir Regina Malakienė; II-je eilėje (stovi):

Algimantas Dragunevičius, Liudas Stukas, Lionginas Kapeckas ir Alfonsas Dzikas.

— "Tėvynės Garsai" (Sounds of Homeland) Radio club of Hartford, Conn. observes its 20th anniversary.

PASTATYKIME PAMINKLĄ ŽUVUSIEMS KOVOTOJAMS UŽ LIETUVOS LAISVĘ

Dr. Vinco Kudirkos Šaulių kuopa, paskaitina Šv. Kazimiero parapijos klebono kun. A. Micūno, MIC, imasi iniciatyvos šios bažnyčios šventoriuje pastatyti paminklą Worcesterio lietuvių vardu, kuris bus dedikuotas visiems žuvusiems kovotojams už Lietuvos laisvę.

Kovotojo vardas, pavartotas plačia pras-

me, neapsiribojant vien šių laikų didvyriais, bet prisimename ir tuos, kurie dėl laisvės kovojo ir senojoje istorijoje. Kiek ten gražių pavyzdžių! Pilėnai ir dabar visus jaudina.

1864 m. sukilimo kovotojas T. Dalevskis, rusų sušaudytas Vilniuje, pasakė: "Mylėjau savo Tėvynę, kovojau, ir man malonu už ją atiduoti savo gyvybę." O kiek žuvo ištremtų į Sibirą už maldaknygę, lietuvišką spausdintą ar gyvą žodį!

Savanoriai kūrėjai pirmieji sudėjo didžiausią kraujo auką ant Tėvynės laisvės au-

Algimantas Dragunevičius, Hartfordo "Tėvynės Garsų" radijo programos vedėjas.

— A. Dragunevičius, manager Lithuanian Radio program, Hartford, Ct.

kuro. Pirmasis savanoris kūrėjas žuvo P. Lukšys. Kariai — jie visi savo krauju užtikrino Lietuvai Nepriklausomybę. Pirmoji karininkų auka už tautos laisvę — A. Juozapavičius.

Laisvoji Lietuva išaugino Šaulių Sąjungą. Šauliai žygiavo šalia kariuomenės. Jie buvo pirmieji kariuomenės padėjėjai pavojaus atveju.

1940 m. Kremliaus tankai sunaikino Lietuvos nepriklausomybę. Naujos kraujo aukos už Lietuvos laisvę dedamos ne tik raudonųjų, bet ir rudųjų okupacijų metais.

1944 m. vasarą viską naikinančios hunų gaujos grįžta antrą kartą į Lietuvą. Vėl daugelis, o jais pasekė ir jaunimas, išėjo ginti Lietuvą nuo okupanto teroro ir gynė 10 metų, nežiūrind, kad daugelio išniekinti kūnai gulėjo miestų aikštėse. Priešas įveikė partizanų psipriešinimą, bet jų pralietas kraujas už laisvę ir šiandien ugdo gimtojoje žemėje naujus kovotojus: R. Kalanta, M. Tumonis ir tūkstančiai kitų. Tarpe jų, kaip anais laikais, taip ir dabar rikiuojasi dvasiškija. 1947 m. komunistų sušaudytas vyskupas Borisevičius. 1953 m. Vladimiro kalėjime nukankintas arkivyskupas M. Reinys.

Jų visų garbei ir atminimui šis paminklas statomas. Jis primins laisvojo pasaulio lietuviams visus žuvusius kovotojus ir paskatins tęsti kovą už Lietuvos laisvės atgavimą. O pavergtiesiems mūsų broliams Tėvynėje bus naujas vilties žiburyš.

Vieni mes be Jūsų, laisvojo pasaulio lietuvių, finansinės paramos neįstengsime šį paminklą pastatyti. Todėl ir kreipiamės į Jus, organizacijų vadai, ir asmeniškai į Tave, broli lietuvi, sese lietuve, suteik auką šiam kilniam tikslui. Nė viena auka nebus per maža ar per didelė. Visos atskaitomos nuo federalinių mokesčių.

Siųskite:

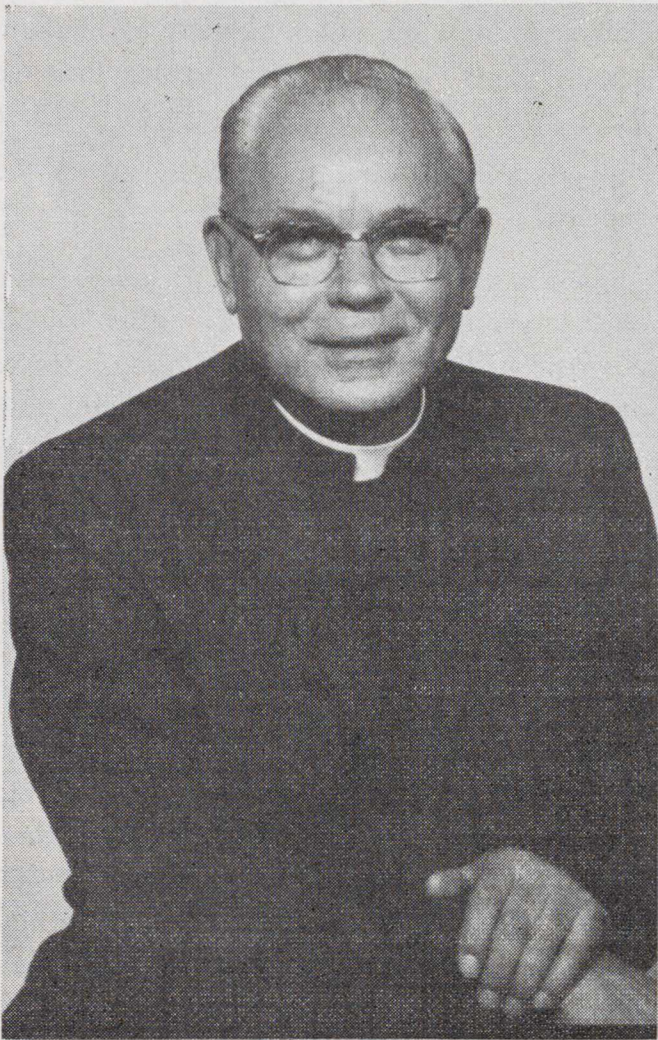
Paminklo statybos komitetas

41 Providence St., Worcester, Mass. 01604

Paminklo Statybos Komitetas

Red prierasas — Idėja graži, kilni. Tačiau atsišaukimą skelbiant ir laukiant į jį atsiliepimų, nepakanka gražių žodžių, — reikia ir konkretnių davinų: Kas sudaro komitetą; kokio pobūdžio paminklas manoma statyti — kryžius, koplytėlė ar šiaip skulptūra; ar yra (ar bus) užsakyta pas kurį menininką, ar bus skelbiamas paminklo projekto konkursas ir t. t. Visa tai reiktų ateityje, laukiant geresnių rezultatų, irgi viešai paskelbti spaudoje.

KUN. DR. VIKTORO PAVALKIO SUKAKTIS

— Dr. Victor Pavalkis, pastor of St. John the Baptist parish, Milpitas, Calif.

Rev. Dr. Viktoras Pavalkis, Šv. Jono Krikštytojo par. klebonas, Milpitas, Calif.

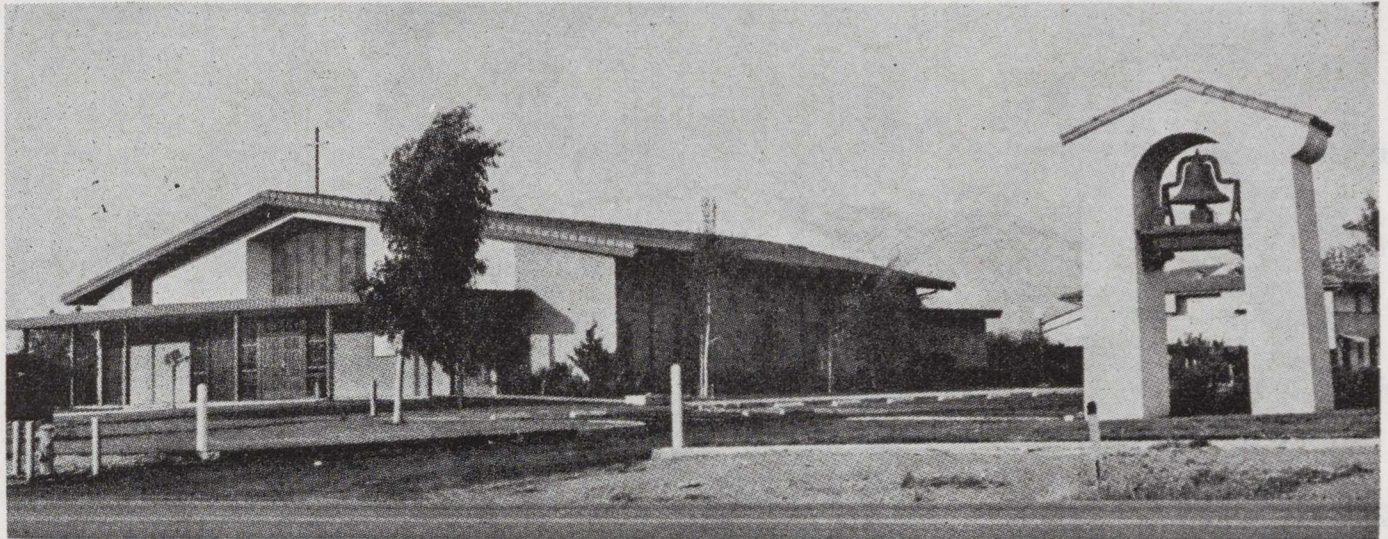
Š. m. birželio 5 d. kun. dr. Viktorui Pavalkiui, Šv. Jono Krikštytojo, Milpitas, Calif. parapija surengė 45 metų kunigystės paminėjimą.

Kun. dr. V. Pavalkis šios parapijos klebonu buvo paskirtas 1968 m. birželio 24 d. Kadangi bažnyčia buvo sena ir saugumui pavojinga, jis išsirūpino iš arkivyskupo leidimą pastatyti naują bažnyčią.

Milpitas miestelis, 10 mylių į šiaurę nuo San Jose, greitai auga, dabar turi apie 3000 gyventojų, iš jų lietuvių vos kelios šeimos.

Kun. dr. Viktoro Pavalkio trumpa biografija tokia. Gimė 1908 m. gegužės 3 d. Akėčių kaime, Lukšių c., Šakių apskr. Baigęs Žiburio gimnaziją Šakiuose, įstojo į Vilkaviškio kunigų seminariją. 1932 m. buvo išventintas į kunigus ir paskirtas vikaru į Lazdijus. 1937 m. išvyko studijuoti į Romą. Pontifical Gregorian universitete pastudijavęs, 1941-43 m. studijavo filosofiją Pontifical Angelicum universitete. Romoje įsigijo bažnytinės istorijos daktaro laipsnį. 1945-46 m. buvo Trečiosios Vatikano misijos patarėju Vokietijoje ir Austrijoje. 1946-50 m. Pontificio Comisia Assistenza igaliotinis Pabaltiečių reikalams Italijoje. Be to, Italijoje buvo Balfo igaliotiniu, taip pat įsteigė ir pirmininkavo Centriniam Lietuvių Globos Komitetui Italijoje.

Kun. dr. V. Pavalkis Amerikon atvyko 1950 m. ir tuoj buvo įkurdintas San Francisco vyskupijoje. Ėjo vikaro pareigas Oaklande, San Francisco (St. Mary's parapijoje) ir paskutiniu laiku — St. Christopher's parapijoje San Jose, Calif.

Klebono dr. V. Pavalkio pastatydinta naujoji Šv. Jono Krikštytojo bažnyčia, Milpitas, Cal.

— St. Johns the Baptist new church, in Milpitas, Calif.

Atvykęs į San Francisco įsijungė į jau veikiančią Alto ir Balfo skyrių. Keletą metų buvo jų pirmininku.

Kun. dr. V. Pavalkis yra susipratęs lietuvių patriotas ir nuoširdus lietuviškos spaudos rė-

mėjas.

Garbingų sukaktuvių proga sveikiname kun. dr. Viktorą Pavalkį ir linkime sėkmės patsoracijos ir lietuviškos veiklos darbuose.

★ ★ ★

Hot Springs, AR, lietuviškų meno dirbinių ir gintaro parodėlė, kurią paruošė Danutė Gabonkienė, padedant V. Vacui. Parodėlės metu buvo pasirodyta su tautiniais šokiais. Šis pasirodymas ir parodėlė turėjo didelį pasisekimą.

— An amber exhibit in Hot Springs, AR.

The display were arranged by D. Gabonienė. During the exhibit Folks dances were performed with great success.

JUNGTINIO BALŲ TAUTŲ KOMITETO VEIKLA

Šių metų birželio mėn. 2 d. lietuvių, latvių ir estų atstovai, kurie dirba Jungtiniame Baltų Komitete Washingtone, buvo priimti Baltuosiuose Rūmuose pas Prezidento Carterio atstovę tautinėms grupėms Jan Peterson, kurios oficialus titulas yra "Associate Director". Laikė ilgai trukusių diskusijų, buvo iškelta daug

Baltijos tautoms rūpimų klausimų: tebesitęsianti okupacija, žmogaus teisių varžymas, mokesčiai už siuntinius giminėms ir kt. Taip pat buvo atkreiptas dėmesys, kad Amerikos tautybėms reikia pašalpos išlaikyti savo mokyklas. Ms. Peterson pažadėjo perduoti šiuos klausimus Prezidentui Carteriui ir pažadėjo suvesti komitetą į kontaktą su Valstybės Saugumo Tarybos pareigūnais.

PSICHĖ

Louis Couperus (1863-1923)

Fragmentas iš pasakos

Iš nederlandų kalbos vertė **Zenta Tenisonaitė**

Senasis karalius mirė.

Ant trijų šimtų bokštų plevėsavo juodos vėliavos, ir tamsūs šešėliai krito žemyn. Silpna šviesa skverbėsi per pilies langų skliautus, nes trys šimtai vėliavų temdė saulę.

Labai liūdna gedulinga muzika lydėjo apšviestą judančių fakelų šviesos eiseną laiptais žemyn paskui auksinį karaliaus karstą, vis žemyn į pačius giliausius pilies pagrindžius.

Juodi kunigai meldėsi lotyniškai, juodi dvirikiškai giedojo lotyniškai, juodos princesės giedojo pasikeisdamos ilgus lotyniškus sakinius Emeraldą ėjo pirmoji paskui karstą, Astra ją sekė, paskutinioji buvo mažoji Psychė, įsisupusi į juodą vualį. Emeraldą giedojo kristaliniu balsu, Astra buvo išsiblaškiusi ir suklysdavo, Psychės balselis virpėjo, kai jai vienai tekdavo giedoti monotoniškai ilgą sakinį.....

ZENTA TENISONAITĖ, poetė ir vertėja.

— Z. Tenisonaitė, a poetess and translator.

Ten giliausiam pagrindy pastatė karstą greta karaliaus tėvo sarkofago ir visi meldėsi suklaupę aplink. Žemi romėniški skliautai traukėsi į neperregimą tamsą. Išties dieną truko giesmės ir maldos, klūpodama ant sustyrusių kelių greta, Psychė labai pavargo ir užsnūdo, atsirėmus į tėvo sarkofagą. Paskutinė mintis buvo dar kartą apkabinti tą brangų seną veidą, bet ji juto tik auksakalio darbą

ir kaktą skaudino karstą puošiantys brangieji akmenys.

Ir ji užmigo.

Kada dvirikiškai, baigę maldas, palengva kilolaiptais aukštyn, kad pagerbtų Emeraldą kaip Praeities Karalystės karalienę, visi pamiršo Psychę.

O ji miegojo labai ilgai.....

Kai ji pabudo, nebežinojo, kur ji yra. Paskui pastebėjo sarkofagą ilgų fakelų šviesoje. Paskui pamatė per sarkofago kristalą negyvą karaliaus veidą. Psychė pabučiavo stiklą:

— Tėveli, — sušnabždėjo virpėdama, — kodėl tu išėjai? Likau visai viena! Aš bijau Emeraldos, Astra manęs nepastebi, ji mato tik žvaigždes. Tėveli! Atleisk man! Tave apgavau! Skridau ore ant skrendančio sparnuoto žirgo nugaros. Bet, tėveli, žirgas gražus, ir aš myliu Chimera! O, tėveli, tave apgavau ir dabar likau viena, neturiu nei vieno, kuris manim rūpintųsi! Tu esi miręs, tėveli, ir balzamuotas ir uždarytas aukse, kristale ir brangenybėse ir nebegirdi mažosios Psychės, tu nebematai savo dukrelės. Vienui viena! Didinga pilis, trys miškai bokštų kyla aukštyn, ir aš dar niekad visų trijų šimtų bokštų netplančiau, nors klajojau. O, tėveli, tėveli, kam apleidai mane! Kas dabar mylės mane, kas apsaugos mane gyvenime? Tėveli, sudieu, čia neliksiu! Išeišiu! Apleisiu pilį. Didelis ir piktas pasaulis, bet Emeraldą yra galinga, ir aš jos bijau. Jei likčiau, ji mane savo žvilgsniu nuvarytų į bokštą ir uždarytų visam gyvenimui, ir mano sparniukai sulūžtų, atsimušdami į geležines lango užtvartas. Tėveli, sudieu! Nepalieku čia. Bėgu. Kur? Kur bėgu? Nežinau, mielas tėveli, vienišas liko tavo vaikas dideliame ir nesaugiamo pasaulyje! Vienui viena! O, tėveli, sudieu amžinai!

Ji atsistojo. Virpėdama. Sunkūs skliautai traukėsi be galo toli. Ilgų fakelų šviesoje ji pamatė šventus vorus, kurie audė tinklą po tinklo — jų niekas netrukdytų.

— Šventasis vore, — paklausė Psychė vieną vorą su kryžium ant nugaros, — pasakyk man, kur turiu eiti?

— Tu negali nuo nieko pabėgti, — atsakė voras niūriai, skliauto viršuje, tinklo vidury.

— Viskas yra, kaip turi būti, viskas bus, kaip turi būti, viskas pavirsta į dulkes, kiekviena diena nuskęsta į gilius skliautus mūsų tamsių duobių apačioje. Viskas eis į praeitį ir viską valdys Emeraldą. Kas dar yra, kas jau yra buvęs, visi bematant patenka į Emeraldos valdžią. Nebandyk pabėgti, tuščias darbas, susitaikink su likimu. Geriausiai būk pas mus,

tapk šventu voru ir ausk tinklą! Mūsų audimas yra šventas, mūsų tinklas yra nesunaikinamas ir mes su visais tinklais tarnaujame karalienei ir saugome jos turtus, Praeities turtus, kurie mūsų tinkluose subirės į dulkes.

— Bet jeigu subirės į dulkes, ar jie yra vertingi?

— Kvailas vaike, viskas yra dulkės: Praeitis yra dulkės, atsiminimai dulkės, viskas pavirsta į dulkes: meilė, papuošalai, viskas pavirst į tas šventas dulkes, kurias mes saugome po mūsų voratinkliais. Būk voru ir ausk tinklą ir būk išmintinga.

— Bet aš gyvenu, esu jauna, noriu, myliu, negaliu savęs palaidoti dulkėse..... O, sakyk man, kur turiu bėgti?....

Voras vos kreivai šyptelėjo ir nekantriai pajudino savo aštuonias kojas.

— Neklausk manęs pasaulio kraštų ir vėjo šalių. Aš esu čia ir audžiu. Esu šventas. Saugau sosto turtus. Netrukdyk manęs savo sielvartu ir nesugadink man tinklo savo sparniukais, nors tu nesi kandis-plaštakė, bet Praeities Karalystės princesė.....

Psychė išsigando. Voras gerbė ją kaip karalaitę, bet jo piktas instinktas tykojo..... Ir ji atšoko atokiau. Dar pažvelgė paskutinį kartą į negyvą tėvo veidą ir skubėjo šimtais laiptų aukštyn..... Visuose kampuose sėdėjo šventieji vorai ir judino kojomis. Virpėdama skubėjo aukštyn. Kur? Ji mąstė apie savo meilę auksaplaukiui Chimera, bet kame galėtų būti amžinai su juo. Ji skrido per erdvę, ir jis grąžino ją atgal į pilį. Jo dalia — amžinai lėkti per platybes. O, kad ji būtų tokia, kaip kaip Chimera, ir turėtų du galingus sparnus vietoj tų princesės sparniukų, tada ji lydėtų Chimera virur!....

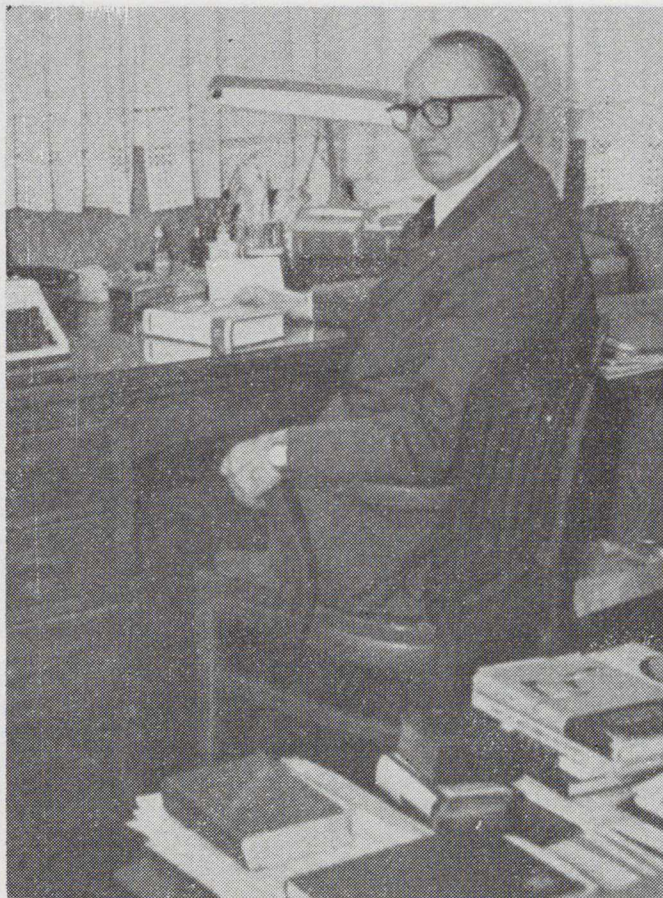
Kur? Iš sosto salės skambėjo fanfarų džiaugsmas. Emeraldą buvo karūnuojama. Kur? Ji skubėjo į terasą. O jei Emeraldą jos pasiges, kaip ji supks! Ji galvos, kad Psychė tyčia nenorėjo jos pagerbti. Ji nebegalės grįžti. Sudieu gėlės, gulbės, balandžiai!

Trys šimtai juodų vėliavų temdė dieną. Ji niekad nebegalės pamatyti atskrendant Chimera, o jei jis atlėktų ir jos nerastų, nematydamas jos mojančią, jis pralėktų pilį!

Chimera buvo jos išsigelbėjimas. Jei reikės, ji lauks per dienas ant pilies kuorų. Kad tik Emeraldą neįsakytų jos ieškoti! O, tąsyk ji šoks į krioklį, amžinai tame vaivorykštės spalvų vandens fontane!

Pakilo vėjas. Tai buvo vėjas, kuris nešė jos meilę. Vėliavos plevėsavo ir temdė reginį. Ir nors ji nieko nematė, tačiau beviltiškai mojudama šaukė:

— Chimera, Chimera!

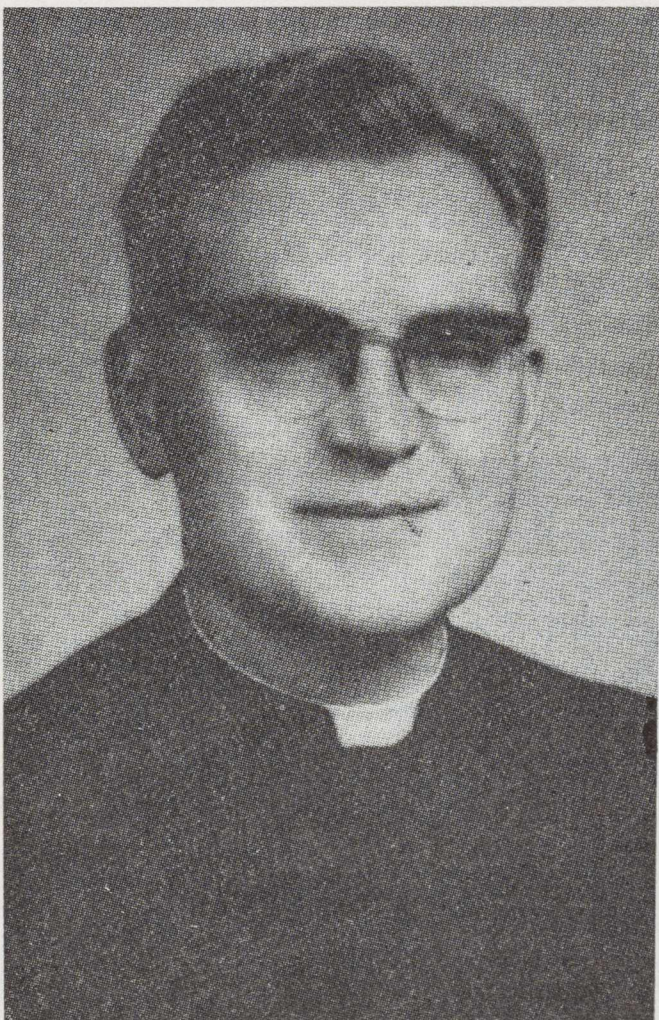

VYTAUTAS ALANTAS,

žurnalistas, poetas, dramaturgas ir našus pasakotojas, švenčias 75 m. amžiaus sukaktį. Jis dar toliau teberašo.

Vytautą Alantą, nuolatinį LD žurnalo bendradarbį, nuoširdžiai sveikiname. Linkime daug gražių ir darbingų metų!

— Writer, poet, journalist V. Alantas, a subscriber to LD Magazin, is celebrating his 75th birthday.

Šv. Jurgio parapijos Shenandoah, Pa. klebonas, kun. F. Nevarauskas Šv. Tėvo pakeltas į prelatus.

— The pastor of St. George's church in Shenandoah, Pa, Msgr. F. Nevarauskas.

Chicagos Lietuvių Opera šiemet pastatė "Romeo ir Julia". Čia matome vyriausius aktorius-solistus Giną Čapkauskiene ir Rimą Strimaitį.

Foto V. Jasinevičius

— Mrs. Gina Čapkauskas and Rimas Strimaitis at Chicago Lithuanian opera's performance of Romeo and Juliet.

VIRŠUJE — Šią vasarą Clevelande įvyko Dr. J. Balčiūnas ir dr. A. Pacevičius padėjo Pasaulio Liet. Gydytojų S-gos suvažiavimas. gėlių prie Laisvės paminklo.

— The Lithuanian doctor's Assn. held their convention in Cleveland, during which Dr. J. Balčiūnas and Dr. A. Pacevičius laid a wreath at the Freedom monument.

APAČIOJE — Lietuvių Dienoje, Conneant, Ohio, dalį programos atliko "Čiurlionio" ansamblio šokėjai. Fotografijoje A. Mikulskis ir grupės vadovas R. Aukštuolis.

— "Čiurlionis" director A. Mikulskis and R. Aukštuolis, the dance group leader.

VAIZDAI IŠ BALTIMORĖS LIETUVIŲ FESTIVALIO

VIRŠUJE —

Š. m. birželio 11-12 dienomis Baltimorėje, Md., įvyko lietuvių festivalis.

Jį aplankė miesto meras William D. Schaefer (vidury). Čia jis kalbasi su festivalio lankytojais ir su programos vedėja Kristina Česonienė (dešinėje).

— The June Commemoration ceremonies held by Lithuanians of Baltimore were attended by the city's mayor D. Schaefer (in center).

APAČIOJE —

“Malūno” tautinių šokių grupė šoka Baltimorės lietuvių festivaly Charles Arūnas Vaškys ir David Gorrell.

Plaza. Šokėjai (iš kairės į dešinę): Jurgis Bradūnas, Nerimantas Radžius,

— The artistic program accompanying June Commemoration ceremonies in Baltimore: “Malūnas” group dancers perform at Charles Plaza.

NAUJI LEIDINIAI

A. Rubikas, **Kodėl kunigas su altorium atsisuko į žmones?** “Krivūlės” priedas. Tiražas 2000 egz. Kaina \$1. Spaudė Saleziečių spaustuvė Romoje.

Atsiųsta paminėti žurnalai:

Švietimo gairės, Lietuviško ugdy-mo leidinys, 1977 m. birželio mėn., Nr. 2(16). Leidžia LB Švietimo Taryba, redaguoja D. Bindokienė.

Laiškai lietuviams, Tėvų jėzuitų leidžiamas religinės ir tautinės kultūros mėnesinis žurnalas. Red. kun. J. Vaišnys, SJ ir redakcinė kolegija. 1977 m. birželio mėn. nr.

Karys, pasaulio lietuvių karių-ve-teranų mėnesinis žurnalas, 1977 m. birželio-liepos mėn.

Krivulė, Vakarų Europos Lietu-vių Sielovados leidinys, spausdina-mas 3 kartus į metus. Red. prel. P. Celiešius. 1977, kovo mėn., nr. 1.

Pasaulio lietuvis, leidinys Bend-menės minčiai ir gyvenimui. Leidžia Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba, red. Bronius Nainys. Iš-eina kas mėnuo, išskyrus liepos ir rugp. mėnesius.

Vytis, Lietuvos Vyčių anglų-lietu-vių k. žurnalas. 1977 birž.-liepos m.

Sėja, tautinės demokratinės min-ties žurnalas, išeina du kartus į me-tus. 1977, nr. 1.

Los Angeles Dramos Sambūrio grupė, dalyvavusi IV Teatro Festivalyje, Toronte. — Iš kairės: E. Dovydaitytė, D. Mackialienė, B. Mackiala, I. Tumienė, S. Matas, R. Zelenytė, V. Jatulienė, V. Dovydaitis, A. Žaliūnas, banketo pranešėja S. Leparskienė ir R. Žukas. Foto St. Dabkaus

Teatro Festivalyje laimėjusieji premijas: D. Mackialienė — už režisūrą; A. Biškevičienė — už antraeilį moters vaidmenį; S. Matas — už geriausią vyro vaidmenį; E. Kalvaitienė — už geriausią moters vaidmenį; A. Žaliūnas — už meniškiausias dekoracijas.

SEN. DOLE PRANEŠIMAS

Sen. Robert Dole, grįžęs iš Bel-grado, kur jis vadovavo JAV Senato Žmogaus Teisių komitetui, pirmą viešą pranešimą padarė Los Ange-

les Tautybių pietuose, liepos 16 d. Sportsman's Lodge, Studio City.

Senatorius pranešė, kad pirmame susitikime per savaitę buvo tik nu-statyta programa. Posėdžius, disku-sijas pradės spalio mėn.

Lietuviai su Sen. Bob Dole. Sėdi: J. Oksienė, B. Skirienė, L. Mažeikienė, A. Pažiūrienė, V. Pažiūra, M. Vaičienė. Stovi: V. Čekanauskas, L. Oksas, A. Skirius, Sen. Bob Dole, A. Mažeika, M. Pašker, B. Stančikas ir S. Kvečas. Nuotraukoje nėra pranešime buvusių A. Markevičiaus, dr. J. Žmuidzino ir Bajalių.

DOLE CONDEMNS SOVIET INCORPORATION OF BALTIC STATES

WASHINGTON, D.C.—Following is the text of a statement Senator Bob Dole made in the Senate on Friday, June 17, 1977:

MR. DOLE. Mr. President, the month of June marks the anniversary of two tragic events for the states of Estonia, Latvia, and Lithuania. During a 3-day period in 1940—specifically on June 15, 16, and 17—the Soviet Union invaded these three Baltic Republics and forcibly annexed them into the Union of Soviet Socialist Republics. One year later, again in June, the Soviet regime began the first mass deportation of Baltic people to Siberia.

Soviet Incorporation Not Recognized

The United States has remained steadfast in its refusal to recognize the Soviet incorporation of the Baltic States, a position which was reaffirmed by the U.S. Senates as recently as 1976 when Senate Resolution 319 was unanimously passed by this legislative body.

Soviet Violation

Today, however, as the U.S. delegation at Belgrade sits at the conference table with the signatory nations of the Helsinki Final Act, it is important that we remember these infamous acts of aggression and inform the Soviet Union that their actions, both past and present, are the only criteria upon which they shall be judged. Our delegation should not be fooled by rhetoric.

We must remind the Soviet Union of the plight of the Baltic States and the exploitation, russification, and suppression of human rights and national freedoms which the people of Estonia, Latvia and Lithuania have had to endure. We must not forget that in committing these acts, the Soviets have violated not only the humanitarian principles contained in the Helsinki Final Act, but other international agreements which they have signed including the United Nations Charter and the Universal Declaration of Human Rights.

A Courageous People

We share with the Baltic people their passion of liberty. Who among us cannot sympathize with those who, against overwhelming odds, have courageously maintained their ethno-national integrity. Even after 40 years of ruthless domination, the citizens of Estonia, Latvia and Lithuania still strive for independence and a release from the Soviet yoke. Their just aspirations will never die. They will pass them on to their children, and, if necessary, to their grandchildren, until someday they, too, will celebrate their freedom.

Let us pray that their day of deliverance comes soon.

SENATE RESOLUTION 224—SUBMISSION OF A RESOLUTION RELATING TO CAPTIVE NATIONS

Mr. DOLE (for himself and Mr. Percy) submitted the following resolution:

Senate Resolution 224

Whereas Public law 86-90 authorizes the third week of July to be proclaimed Captive Nations Week, and

Whereas the basic premise of Public Law 86-90 is the reaffirmation of the right of national self determination of all captive peoples, and

U.S. Senator R. Dole.

— JAV-biq senatorius R. Dole.

Whereas the Final Act of the Conference on Security and Cooperation in Europe committed the participating States to "respect the equal rights of peoples and their right to self determination"; Therefore be it

RESOLVED that it is the Sense of the Senate that, in keeping with the spirit of P.L. 86-90 and the Final Act, the United States delegation to this fall's Belgrade Conference reaffirm the universal significance of respect for and effective exercise of equal rights and self determination of all peoples for the development of friendly relations among ourselves as among all States.

Captive Nations Week

Mr. DOLE. Mr. President, I rise to introduce a Sense of the Senate resolution on behalf of myself and Mr. Percy, my distinguished colleague from Illinois.

This being Captive Nations Week, our resolution addresses the all important question of self-determination and its relationship to the Belgrade Conference which will convene this fall to discuss implementation of the Final Act of the Conference on Security and Cooperation in Europe.

Basket I Also Important

With all of the attention that has recently been paid to the human rights provisions of basket III, there has been a tendency to overlook the equally important humanitarian ideals articulated in basket I. This is especially true of principle VII which succinctly states that:

All peoples always have the right, in full freedom, to determine, when and as they wish, their internal and external political status, without external interference, and to pursue as they wish their political, economic, social and cultural development.

Captive Nations Still Captive

It is during Captive Nations Week that we are reminded of the plight of certain nations in Europe who, because of external interference, are not in a position to determine, in full freedom, their own future development or to exercise their right of self-determination.

Peace Through Self-Determination

As the final act makes clear, friendly relations among the participating States can come about only when there is a recognition of the "universal significance of respect for and exercise of equal rights and self-determination."

The Dole-Percy resolution recognizes the wisdom of this final act language and calls upon the U.S. delegation to this fall's Belgrade Conference to reaffirm the principle of self-determination and the right of all peoples to exercise it freely.

(Congressional Record, July 19, 1977, No. 122)

(Editor's Note: President Carter wanted to forget declaration of "Captive Nations" week before July 17. When Sen. Dole and Sen. Percy requested, in the Senate, that Captive Nations Week be declared, the President did that on July 20.)

Modern Art

BETWEEN "FREEWAY 1" AND
"PINK TABLE"

A Self-Analysis By
RASA E. ARBAS

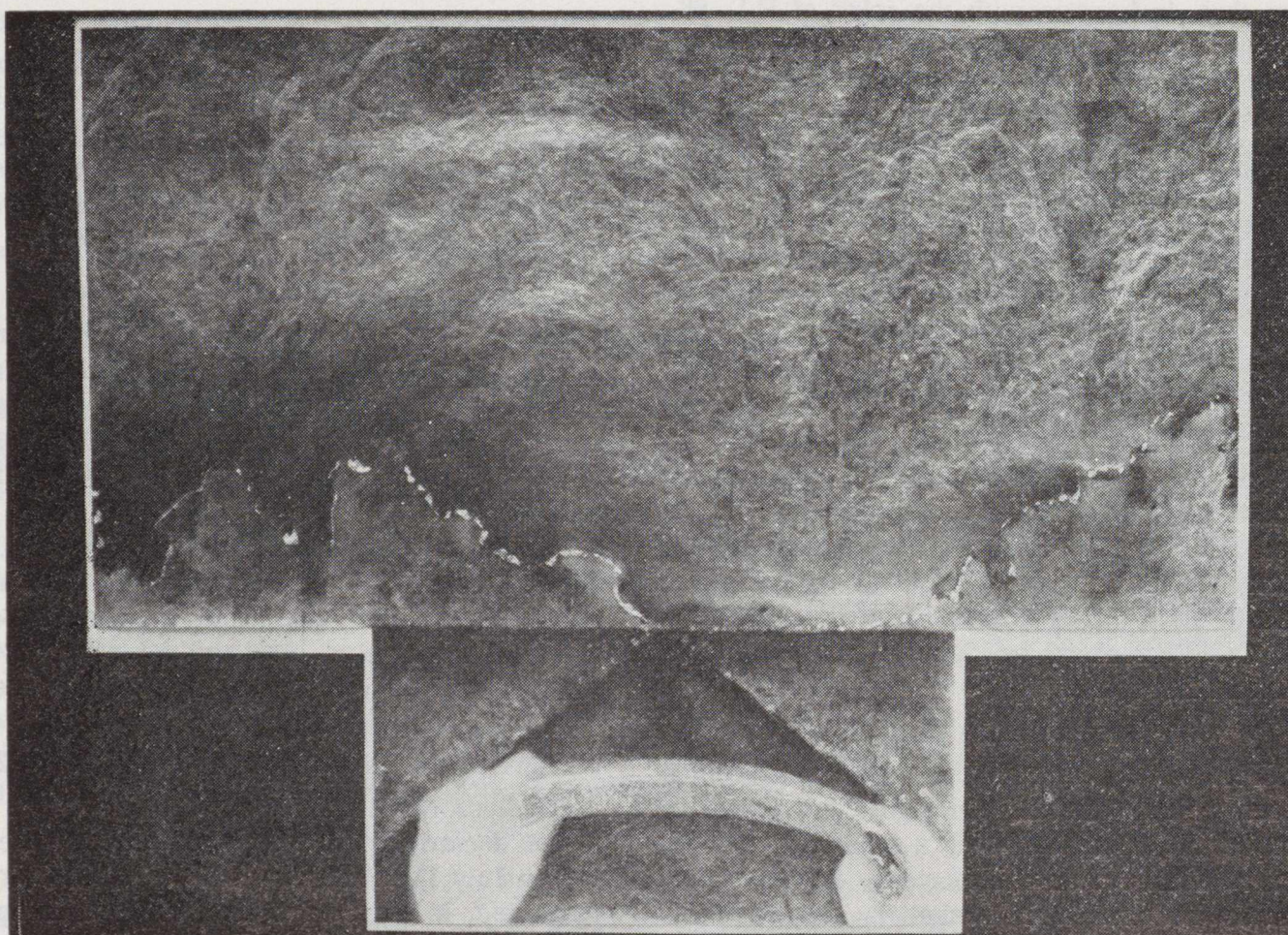
My piece, entitled "Freeway 1" is a summation of the past three months both as the time period during which I have been developing this line of thought (this is the first work in a series that I will now be dealing with) and the combined influence over me of artists such as: Lita Albuquerque, Elyn Zimmerman, Carl Andre and Edward Ruscha for atmospheric effects and conceptual as well as technical points; Judy Chicago, Wayne Thiebaud, Jerrold Burchmann and Oriental Art for color considerations and composition; Joseph Cornell and Lucas Samaras for effects achieved 3-dimensionally that transfer to a 2-dimensional format; and Mark Tobey for basic philosophy and subconscious similarities in early work.

"Freeway 1" is done in pastel, dry powdered pigment, and gold leaf on Kimdura (plastic) paper. The colors, in combinations of black, grey, pink, blue, viridian and gold are very oriental and have been repeated in various combinations, hues, and degrees of subtlety in my work for the past three months. Lita Albuquerque's work served as a catalyst to set me off on this particular series. Her use of dry pigment on the Kimdura paper was a technique that I hadn't approached in dealing with my own thoughts, but far more importantly, it was my response to the psychological and visceral connotations in her work that led to the crystallization of this idea. The effects of the dry pigment over a large area are warm, subtle, and clothlike. Combined with the oriental influences, I surfaced with a kimono pattern as a format and design objective. Subject matter consists of abstracting and distilling of the jewel-like effect of lights seen on the freeway at night. Being a broad, flat, unobstructed area

Artist Miss Rasa Arbas. .
—Dailininkė Rasa Arbaitė.

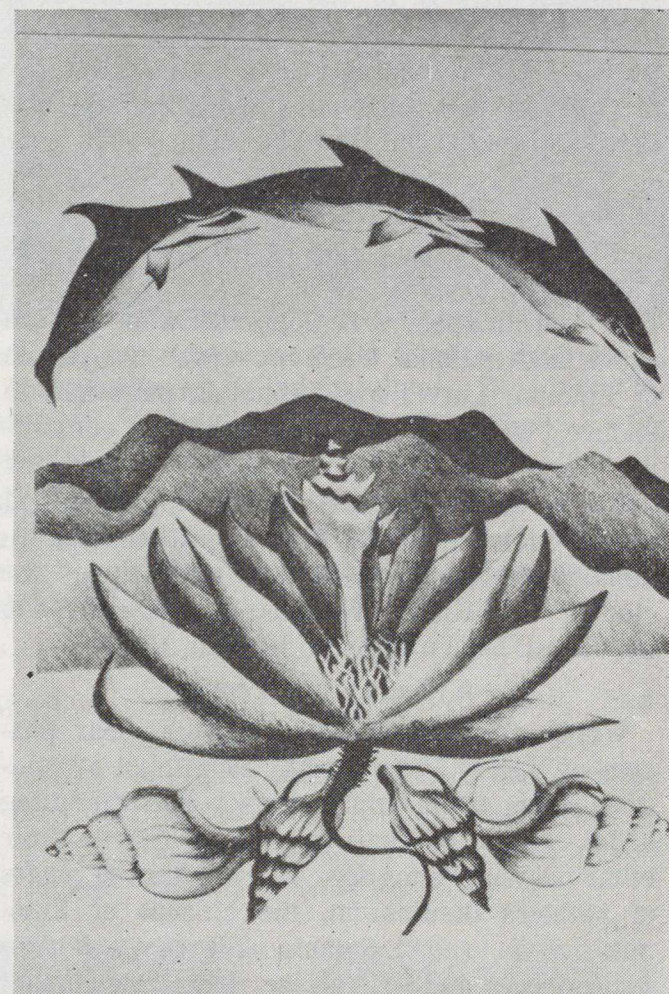
it gives the impression of panoramic open space. I place the viewer at my vantage point—behind the steering wheel, looking through the windshield. A parallel is drawn between actual physical motion and mind traveling. I sensed a similar effect in Elyn Zimmerman's mirror pieces and in Carl Andre's flat metal arrangements. Both employ the organic (the reflection of the viewer in the piece or his/her direct involvement with it) and linear elements in the composition. Lita achieves a somewhat similar involvement on paper, though in her case it is more intellectual than actual. They

Freeway I, Pastel (40x32) by Rasa Arbas — R. Arbaitės pav. "Freeway — I."

all (my own included) have a very surrealistic, atmospheric effect. This same effect is present in Edward Ruscha's graphite and air-brushed pieces, although his are evocative, and then stated—often with a word that is lettered in such a way to be consistent with the atmosphere as in "City" or his "Hollywood" sign. Judy Chicago, in her porcelain "Vagina" series at Ruth Schaffner also works with atmosphere, but primarily through emotional connotations of color, and the shell-like delicacy of the porcelain medium itself. There are only minor, and rather arbitrary design changes within the form. Jerrold Burchman combines the psychological effects of color with juxtaposition of planes as in #9, #10 and #11, shown at Ruth Schaffner's several months ago.

Outside of being influenced by these artists on "Freeway 1," I was strongly moved by Wayne Thiebaud's "Food Series" at his USC show, and subsequently did my first oil painting in years (also by far the largest, 3'x3') entitled "PINK TABLE." The influence covers color combination, composition, and subject matter—and in fact, prompted the idea (still at its conceptual stages) for a series of food

"Dolphins", Lithograph by Rasa Arbas.
—Rasos Arbaitės litografija "Dolfinas".

paintings, dealing with food as ornament and edible decoration, as opposed to Thiebaud's "Diner serializations" and "concern with the unexpected."

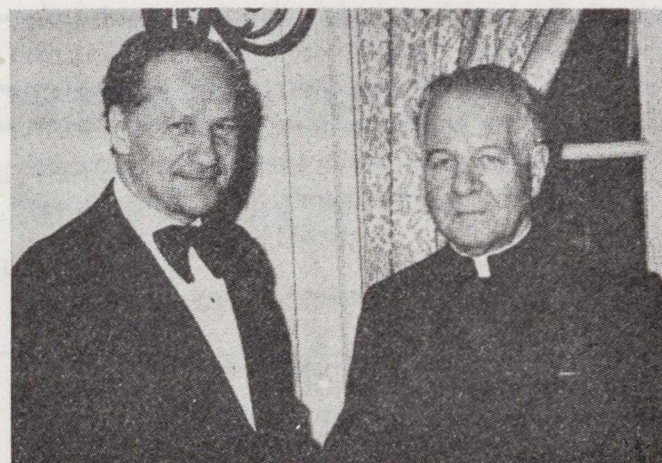
Joseph Cornell and Lucas Samaras create a mental habitat with their boxes, achieving in 3-dimension a qualitative emphasis on objects by isolating and redefining them, often in a surrealistic context. I have the same intention, 2-dimensionally, of creating an overall atmosphere, which at closer scrutiny provides a wealth of detail and subtlety for the mind and eye to linger over. It runs consistently with my psychological need to create a pictorial environment for my mind to dwell in.

In overview, I deal consistently with the opposing ideas of enclosure or containment, and

open space; often dually and simultaneously with an area of enclosure within an open space, like a self-sufficient oasis. The arc and square or window shape occur throughout the body of my work. My particular emphases change from the total to the specific. For example, from the forest to its trees or plants or flowers, or from the ocean to shells and seaweed. My windows look without and within, dealing constantly with my preoccupation with the intangible, the secret of passing from one state to another. The paramount concern throughout my lifetime and my artwork is the home-constant definition and re-defining of a real or imagined personal environment in terms of state of mind. It began in my expression as a child, and has continued on an unconscious level, only now surfacing to the conscious. My earliest work or rather my childish expressions are similar to Mark Tobey's early work—specifically "Devouring the Gadget Era," 1942; "Worker," 1943; and especially "Tropicalism," 1948. It is a total involvement with "strange childhood" haunts and fantasies—a "quasi-religious pantheistic attitude that implies liveness and tranquility." It satisfies a need to create and control my environment on a conscious and unconscious level. The subject matter is always of a dual nature, returning to the idea of enclosure and open space. However, the enclosure is always at a suggestive, rather than a concrete state. For example, a deep, psychological attachment to the ocean reappears again and again, being the most primal kind of space. It is open because

there is nothing on top, but within it are our origins. It is reaching toward the "Zen alms of a tabula rasa-equilibrium of intellect and expression—"of simultaneous detachment and involvement.

I question the rejection of beauty, of self, the neutralization of art. Art cannot be objective to its creator—the artist must be disposed subjectively at least at the point of conception. I think only later can one become objective toward one's mind, after it has reached a conscious level. Beauty, prettiness, decoration and subtlety have become suspect words in their suggestion of easy communication, of professional weakness on the part of the artist who had painted likeable pictures and had not forced himself into less familiar areas. I believe that neither beauty nor any other form of expression is in itself determinate of professional or creative strength. It is the way in which the quality is expressed, or the vehicle for its expression that determines solidarity on the part of the artist. From my observation, beauty, especially outside the realm of pre-determined concepts of it, is not a "familiar area." The idea of force as opposed to an opening of the mind and eyes in any area is destructive. In "Changing" Lippard states—"the artist is the only moral man because he alone overcomes fear and has the courage to create his own soul and to live by means of the light of it." Such should be the criteria.

— Casimir Oksas and Rev. F. Galdau.

Iš kairės: Casimir Oksas ir kun. F. Galdau.

Oksas Named GOP's Ethnic 'Man of the Year'

Casimir Oksas, Lithuanian leader and Chairman of the '77 convention Host Committee, received top honors at the Awards Banquet when he was named "Republican Ethnic American Man of the Year."

Surrounded by the splendor of the Crystal Ballroom at the Blackstone Hotel, Chicago, Ill., the Very Reverend Florian Galdau, acting chairman of the Awards Committee, made the presentations. Father Galdau explained that the committee had limited the individual awards to one person in order to emphasize the exceptional contribution Oksas had made toward promoting the Heritage cause. In addition to listing his many leadership roles—officer of the NRHG Council Executive Board as Vice-Chairman of the Midwest Region, Chairman and a founder of the Illinois State Heritage Groups Council, Chairman of the Lithuanian Republican League of Illinois—, Father Galdau noted that the Awards Committee was particularly impressed with Oksas' outstanding ability to make friends and his willingness to spend his time, money and energy whenever the Heritage Council had need of his services.

(GOP Nationality News, No. 31, 1977)

(Casimir Oksas also is active in Lithuanian organizations and is a regular subscriber to "Lithuanian Days" magazine.

Pink Table, Oil (36x36), by Rasa Arbas.

— Rasos Arbaitės pav. "Ružavas stalas".

Were the ancient Sumerians and Baltic peoples related?

Are the Baltic languages older than Greek and Latin?

Do the **Dainos** describe an ancient astronomical event?

THE BALTIC:

Origin of the Indo-European Peoples and Languages

By ANDIS KAULINS
(J. D. Stanford University)

\$5.00 (paperback, 100 pp.), postage and handling extra:

Orders:

MR. ANDY KAULINS
c/o Arvids Kaulins
1565 So. 26th Street
Lincoln, Nebraska 68502

AT THE CROSSROADS OF SLAVERY

From the Section:
IN CATTLE TRAINS—DEATHWARD BOUND

By STEFANIJA RUKIENE

(Continued from Last Issue)

I also took along a half sack of rye grain which came in very handy during hunger days.

Preparations over, I am taken to the cart myself. Worried about the sad, barking dog being left behind, I notice the tailor who was working at our place of late. He is also under custody, standing with his sewing machine outside at the well. Evidently there is a problem that he not disclose the events which he is witnessing.

I get permission to go for a drink. My sentry follows me. Turning my glance toward the woods, I notice human heads appearing and disappearing there. No chance for me to escape to them, of course. Unchaining the dog I take him over to where the tailor stands and entreat the man to take this creature into his care. The dog is upset and jumps at his new owner. Whereas my guard directs me back to the cart. How I yearned to embrace a young tree nearby to shed my farewell tears upon it as I'm leaving my country forever. No, my henchmen will not be afforded the pleasure of seeing me cry.

Some final questions: Where is my little daughter? Visiting with her grandfather! The young communist promises to fetch her to join me right away, even though I have not asked for this.

And now the trail begins. I am driven by a neighboring farmer who has already lost his own land. O decent person and quite terrified at this moment. We exchange a few casual words now and then. My fate is quite obvious to him, the same as to any decent Lithuanian.

Behind us my prosecutors are driving in another carriage. On our way, we stop at several localities. More and more recruited ex-farmers delivering newly-arrested people. One of the families being picked up was notorious, as the head of it was known to be a communist himself. This somehow makes me feel easier. Why, the man's daughter was an energetic young communist, too, who just yesterday was trimming the wreaths at the school and amusing herself by singing songs in honor of Stalin. So this is how it goes with the new authorities. Once you are on the list of communist enemies—no way of getting saved. Though the particular girl at hand still has hopes, she is taking along a portrait of Stalin, thinking it will help her and her family return home.

Then the young communist approaches me disheartedly and hands me a huge loaf of home-baked rye bread. I accept it, even though at this moment food is not on my mind.

The family with communist members herded, we trail on to another stop. Here the search for the victim, despite all the shouting and running around, was in vain. The per-

son was safely hidden away in the maze of the greenery of the Lithuanian woods.

Now the procession of the condemned continued toward the railroad station of Dukstas. We were escorted by terrified glances of the many inquisitive bystanders along the roadside. I am not sure what they were thinking, but this caravan of farm carts surely must have told them of the future awaiting our nation.

My thoughts as we proceeded were dejected indeed. Hopefully, those dearest to me will not have been located and especially that my dear child not be captured!

We reach Dukstas. All around the station there are immense numbers of NKVD men. Freight carriages for cattle stand ready on the tracks. They are equipped with high-tiered racks for the captives and the freight cars are heavily locked up. Boarding commences. Near where I am standing, I notice an acquaintance, the chief of our local police station, together with his wife.

The number of deportation victims is also immense. Soon we are inside the freight cars. I wriggle up on a top rack and smuggle my earthly possessions into its corner. I am sitting near a small window spun over with barbed wire. Next to me is the chief of police with his wife, our postmaster and his lady, as well as a farmer couple, then the well-known farmer Rastikis with his family. Whereas on the hour the freight car doors are opened up and new sets of fellow travelers are herded in. Their luggage outfits are mostly smaller than mine, but they all are carrying along more food.

At the moment, though, only the distressed children were asking for food, for something to drink. The grown-ups had other worries.

In the center of the freight car there was a hole and a bucket placed near it. We made an enclosure of this, stretching some blankets around the spot.

By chance, we were provided with some extra nourishment. Next to our freight car was another one occupied by Jews. The whole seminary of a rabbi school, scholars and their teachers, was being deported. The Jewish community of Dukstas was extremely upset about the fate of these victims and kept rushing in all sorts of commodities and foodstuff to them. Nobody was supposed to be allowed to approach the train of the deportees, but the Jews managed to find their way. Thus provisions just kept flowing into our neighbor's car.

The Russian sentinels must have gotten weary of passing on the Jewish parcels and seem to have decided that the others are in need as well. Our freight car door is suddenly rolled open and a food parcel is placed on the ridge. The packet is addressed to the name of a rabbi, but its contents are already in other

hands. And so the distressed children are calmed down.

This very day I received a caller, too. My brother Vldas managed to reach here all the way from Ariogala, a distance of nearly 150 miles. He was not permitted by the guards to approach the freight car after having found out which one I was in. A highway running alongside the railroad at a short distance away was being repaired at the moment. My brother would get on a cart of a farmer who was delivering gravel for the repair workers and passing close by would manage to say a couple of words to me on each of his trips. Such was our interview.

A relative of my husband and my own aunt, too, had come to see me. I noticed them and started calling. They either did not hear me or were afraid to answer. At least their appearance brought me the comfort of knowing that my husband and daughter were safe. Yet I hear the child's parting cry that I not go away nor leave her. And I am worried about who will now take care of her in the future—my husband—but will he remain alive.

We are now sitting all alone with only our thoughts. Rarely do we exchange a word or two. Somebody gets pitiful suddenly recalling that he has forgotten one or other item. The husband of the farmer couple is suddenly sad because he has forgotten to kiss his native soil and his father's feet in saying goodbye.

The pain is felt by all of us. This is the extreme intensity of pain for it is identical and alike for each and every one.

The freight car doors are being opened less and less. We are now 60 inhabitants altogether. The father of the young communist girl is growing more impatient. He is still explaining to everybody that his participation here is pure mistake. He has another communist relative, who is surely getting him extricated. There are no signs of that saviour, however. Thus our communist, too, is becoming frightened and starts wondering where we will be taken to and what is in store for us.

(Rendered from the Lithuanian by
A. A. Milukas.)

CAPTIVE NATIONS RESOLUTION

President Carter approved on July 20 and released the Presidential Captive Nations Week Proclamation. The White House Press Office summarized it as follows:

"President Carter has proclaimed this weeks as Captive Nations Week and called on American people to support those who seek national independence and human rights. Mr. Carter said that the U.S. has always sought to give meaning to the principle of national self-determination and he asked Americans to observe this week with appropriate ceremonies and activities. President Carter acted on the basis of Public Law 86-90, approved July 17, 1959, by President Eisenhower."

LITHUANIA IN PHILATELY — NO. 13

By A. Bernotas
UKRAINIANS

The country's name UKRAINA is derived from the old slavic word KRAJ, which means a "border country." Ukraine is in southern Russia and reaches the Black Sea. Its northern side borders with Russia and Belorussia, and its western with Poland and Romania. The Ukrainian nation was formed over many centuries of close living of the various slavic tribes and by the admixture of some blood of Tatars, Poles, Russians and even Lithuanians. During the period of Lithuanian reign there settled among the Ukrainians many Jews, too.

Already in the 9th century we find in this territory a Duchy of Kiev. The dukes of Kiev had to fight against the onslaught of the Tatars coming from the east, as well as against the Poles—from the west. Poles and Lithuanians were struggling for the lands of Halicz (Galicia), Volhynia and Podolia. After a lengthy struggle, the Galicia province, with the city of Lvov, was annexed by the Poles in 1387.

When Lithuania expanded her domination eastward and southward, the greater part of the Kiev duchy in 14th century gradually came under Lithuanian rule. Since 1320 Kiev became a protectorate of Lithuania and installed as ruler Duke Teodoras, a brother of Grand Duke Gediminas of Lithuania. Later, after Grand Duke Algirdas defeated the Tatars at the Blue Waters, the entire province of Podolia was attached to Lithuania. In 1362 the Duchy of Kiev was fully under Lithuanian rule. Vytautas the Great, nephew of Grand Duke Algirdas, further enlarged his domain, reaching the Black Sea. Legend has it that Grand Duke Vytautas rode his horse into the Black Sea, struck the waters with his sword, and proclaimed the territories under Lithuanian sovereignty. The occupied Ukrainian lands were ruled by the Lithuanians very humanely and the Ukrainians considered themselves as being under a protectorship against alien enemies rather than as being virtually occupied. In most cases the Lithuanian rulers used to marry Ukrainian princesses and would adopt the Orthodox faith as well as speak the slavic language. Kiev, the capital of the country, was proclaimed a religious center, free of dependence from Moscow.

In the following centuries the Ukraine was severely attacked by the Muscovites and by the Crimean Tatars, the latter being vassals of the Turks. After the Union of Lublin in

1569 (the commonwealth of the Poles), Lithuania was weakened very much and Poland in turn occupied all the lands of Volhynia, Podolia and a greater part of the Duchy of Kiev. In the occupied Lithuanian lands there started an influx of Polish settlers, mostly boyars, who were given large estates. Because of continual skirmishes with various foreign invaders, however, vast parts of the land remained deserted. In the pre-empted lands half-nomads, so called Cossacks, organized themselves. They were the first original

1918—A Ukrainian peasant.
1919 Stamps issued for Western Ukraine—Trident overprinted on Austrian stamps.

fighters for a country of their own. In 1648 the Cossacks, under leadership of their Hetman Bohdan Chmelnicki, staged a large uprising against their newest Polish rulers. Help to the uprisers also came from Moscow, which on one or other pretext, then began slicing off pieces of land for itself. Very soon Moscow had taken over all the eastern part of the country and, after a following partition (1792-95) of Poland and Lithuania, Russia took away the rest of the Ukraine as well, whilst Austria got the very western parts of these prize territories, including the city of Lvov, and all of the Galicia (Halicz) province.

And so the territorial settlements remained until the end of World War I, when all the countries occupied by Russia began to free themselves. In 1917 in Kiev the Ukrainians elected their own National Council (RADA), which on January 22, 1918, proclaimed an independent UKRAINA. Unfortunately, the new Republic soon turned out to be a new battleground between advancing Bolsheviks and their adversaries, Mensheviks, against Generals Denikin and Wrangel, plus some foreign interventionist forces. During these turmoils, on November 1, 1918, in Lvov, or in Ukrainian, Lwiw, a WESTERN UKRAINIAN Republic was proclaimed, while in the rest of the country Bolsheviks were victorious.

On March 18, 1921 in Riga, Latvia, a formal peace treaty was signed among the several parties. According to the treaty Western Ukraine was surrendered to Poland, other parts of it to neighboring Czechoslovakia and Romania, and the rest of that country became incorporated into Soviet Russia as the Ukrainian SSR.

When World War II began the German armies in September, 1939, marched into Poland from the west, while Stalin's Red Army attacked Poland from the east and 'liberated' a third of the Polish lands, attached them to Ukrainian White Russia and Belorussian SS Republics. Later, when Germany in 1941 entered into war with Soviet Russia, German armies occupied the Ukraine as well. In 1943-44, when the German armies were beaten

and driven back, the Western Ukrainian lands were not returned to Poland, but remained attached to the Ukrainian SSR. In 1945, when the United Nations was organized, the Soviet Union got three seats in it—one for herself, another for White Russia (Belorussia), and a third for the Ukraine.

A Bit of Lithuania In Pennsylvania

MEMORIES OF
LITHUANIAN DAY
ANNA KLIZAS WARGO
Chairman

When I was a child, many years ago, there were three important holidays in my year—Christmas, Easter and August 1, Lithuanian Day. Christmas and Easter were the layers on the cake, and Lithuanian Day was the icing. With what great anticipation we waited for this glorious day.

A week before the big day, my mother started preparing the food for the picnic—what food it was! Breaded pork chops, bandukes, mesine desra, barsciai, dill pickles, and all the other good Lithuanian foods—home made bread and cakes—baskets and baskets of goodies. There was home made root beer and for the men, beer, schnapps and "Viritas."

My brothers and their friends all went to the park the day before the 1st to obtain a table, and there they stayed overnight so no one else would take it.

Finally the big day arrived. Early in the morning all the relatives gathered together in a hired truck and started to Lakewood. On the way to the park everyone, even we young ones, sang the lovely Lithuanian folk songs, "Mudu du broliukai," "Trys sesutes," etc. How joyful we all were.

After the baskets were all unpacked in the park, and our parents greeted old "parapijony's," we all went to Mass at the ballroom. How the heavens resounded with "Pulkim ant Keliu" and "Marija, Marija."

In the afternoon there was always a program, and in the evening, a dance for the young folks. During the day, the children went on rides, the grown-ups all got happy. The music and laughter of thousands of Lithuanians was heard throughout the park. When the day was over, we packed into our truck, tired but happy, singing all the way home and looking forward to another year. My mother always told us "Vaikai, nepamirskit lietuvybes."

This year as chairman of Lithuanian Day, I look back to those early years, and the many years before I was a youngster when Lithuanian Day first began. For 63 years, our day has been the icing on the cake for thousands of our people, and as the spirits of those early Lithuanian immigrants look down upon us, their children and grandchildren, I say to my mother with great pride, "Nepamirsom lietuvybes." (We have not forgotten our heritage.)

1918 Ukrainian Trident overprinted on Tsarist Russian stamps. Many varieties exist.
1920 Hetman Bohdan Chmelnicki.

ADMINISTRACIJA RAŠO:

GARBĖS PRENUMERATORIAI

A. Ambrazas, Euclid, OH.
 B. Aušrotas, Juno Bch, FL.
 P. Atkočiūnas, DDS, Cicero, IL.
 K. Aukštakalnis, Eugene, OR.
 A. Aželis, M. D., Cleveland, OH.
 L. Bagdonas, Santa Cruz, CA.
 J. Bagdonavičius, Hot Springs, AR.
 S. Bartis, DDS, Nashua, NH.
 A. Braškys, Sudbury, Ont., Canada.
 J. Briedis, Detroit, MI.
 Vysk. V. Brizgys, Chicago, Ill.
 R. Čibas, Sydney, Australia.
 J. Čiurlionis, Phoenixville, PA.
 J. Dėdinas, M. D., Elmhurst, IL.
 A. Devenis, M. D., Long Beach, CA.
 Vysk. A. Deksnys, Roma, Italy.
 A. Dudaravičius, Edmonton, Alta, Canada.
 B. Galinis, Norwell, MA.
 R. Giedraitis, D. D. S., Los Angeles, CA.
 P. Gyls, Olympia, WA.
 Roze Janowska, Norristown, PA.
 O. Ivaškienė, S. Boston, MA.
 A. Joncha, Johnson City, TN.
 I. Joerg, Tirol, Austria.
 J. Jurgilas, M. D., Granada Hills, CA.
 J. Jurgutis, MD, Santa Monica, CA.
 A. Krisiukėnas, M. D., Milton, MA.
 M. Kober, Pt. Washington, NY.
 Dr. A. Kontvis, Westminster, CA.
 E. Kronas, Dundas, Ont., Canada.
 A. Laucis, M. D., Mt. Olive, IL.
 C. Laucis, Chicago, IL.
 G. Levinskas, Kirkwood, MO.
 A. Macarus, Hagar Shores, MI.
 W. Maker, Burbank, CA.
 W. Markalonis, Reynoldsville, Pa.
 Dr. A. Matukas, Putnam, CT.
 A. and L. Mažeika, Marina del Rey, CA.
 E. Mickeliūnas, Richmond Hill, N. Y.
 P. Misevičius, Toronto, Ont.
 A. Musteikis, Fallon, NV.
 G. Okunis, Flushing, NY.
 S. Pacevičius, MD, Toronto, Ont., Canada.
 Rev. T. Palis, Pittsburgh, PA.
 Rev. V. Pavalkis, Milpitas, CA.
 J. Petrikonis, MD, Woodbine, A. Pransys, Mt. View, CA.
 Rev. A. Račkauskas, Brooklyn, NY.
 L. J. Ragas, DDS, Bloomingdale, IL.
 Rev. prof. dr. P. Ragažinskas, Central, NM.
 Kun P. Raugalas, Brooklyn, NY.
 J. Roland, San Francisco, CA.
 A. Rudis, Chicago, IL.
 Rev. P. Sabulis, Waterbury, CT.
 P. Sakas, Pasadena, CA.

A. Sereika, Chicago, IL.
 E. Sinkys, Santa Monica, CA.
 A. Skrebūnas, Mississauga, Canada.
 Kun. E. Statkus, Grand Rapids, MI.
 D. Surantas, MD, Rockford, IL.
 J. Talandis, Olympia Fields, IL.
 TALKA, Hamilton, Canada.
 A. Tamulis, Mt. Olive, IL.
 J. Truškauskas, Los Angeles, CA.
 Ona de Vabalas, Venezuela
 O. Vaitas, MD, Farmington, MI.
 P. Vaitkūnas, St. Paul, Al-ta, Canada.
 O. Vaškevičius, MD, Chicago, IL.
 J. Vitėnas, Washington, D.C.
 P. Žemaitis, M. D., Canton, MI.
 V. Žilinskis, Pittsburg, PA.

AUKOS

Spaudai paremti aukojo:

\$70.00 — Petras Baltrėnas.
 \$50.00 — Rev. V. Pavalkis.
 \$15.00 — Kun. I. Urbonas.
 \$8.00 — R. Kuzavinis.
 \$7.00 — J. Jakomas.
 \$5.00 — Kun. A. Bertašius.
 Po \$4.00 — R. Moncevičius, J. Tamošauskas.
 Po \$3.00 — J. Agurkis, S. Blanford, J. Černius, J. Drukteinis, K. Miklas, A. Mingėla, P. Šimkus, L. Švelnis, P. Uknes.

Bernardas Brazdžionis

VIDUDIENIO SODAI

128 psl. su dailiais dail. Valiaus pieštais viršeliais. Kaina \$4.

Yra dar gautas nedidelis skaičius

Užsisakantieji tiesiai iš leidyklos, rinkinį gali gauti su autografu.

Kaina \$4.00

V. Ramonas

CROSSES (KRYŽIAI)

Romanas

Į anglų kalbą vertė Milton S t a r k.
 Ilustruota grafiškais piešiniais.
 329 ps. Kaina \$4.00

Kanados LD prenumeratoriams

Administracija prašo, kai išrašomi asmeniškai čekiai, nerašyti U.S. Dollars, U.S. Funds, nes tada tokius čekius Amerikos bankas turi siųsti "inkasuoti", ir mums atskaito vieną dolerį už patarnavimą.

Geriausia rašyti \$12, nenurodant kokios valstybės tie doleriai, — tada mums iškeičia juos pagal esamą kursą.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekviename skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

7¼% — 6 metų su \$1,000, minimum
 7½% — 4 metų su \$1,000, minimum
 6¾% — 30 mėn. su \$1,000, minimum
 6½% — 1 metų su \$1,000, minimum
 Savings insrd. to \$40,000 by FSLIC

Vėliavos duodamos nemokamai. Pradėjus naują taupymo sąskaitą, gausite vieną amerikietišką ir ant-rą pagal savo pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkamą sumą.

ST. ANTHONY

SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court
 Cicero, Illinois 60650

JUOZAS F. GRIBAUŠKAS
 sekretorius

Tel.: (312) 656-6330 ir 242-4395

"LIETUVIŲ DIENŲ" PIKNIKAS

Šiais metais LD metinis piknikas ir laimėjimų traukimas įvyks rugsėjo mėn. 18 d., 12:30 p. p. McCambridge Parke, 1515 N. Glenoaks Blvd., Burbank, Calif.

Visi LD skaitytojai gaus loterijos bilietėlius. Prašome paremti LD leidimą, nes klišių gaminimas, popieris ir pašto išlaidos dabar yra dukart didesnės, negu prieš metus.

Kaliforniečiai lietuviai prašomi visi dalyvauti LD piknike. **Leidėjas**

ALBINAS MARKEVIČIUS

Apdraudos Agentūra

M. & R. AMERICANA

Insurance Service, Inc.

2113 Wilshire Blvd.

SANTA MONICA, CA 90403

393-9801

828-7525

I. G. ELECTRIC, INC.

ELECTRICAL CONTRACTING and ENGINEERING

Savininkai: Ignas ir Rimas Gurčiniai

1637 Pontius Ave., Los Angeles, CA 90025

477-5703

395-8600

BALTIC BAKERY

Juozas ir Aldona Ankai — savininkai

4627 So. Hermitage CHICAGO, Illinois 60609 Telef. (212) LA3-1510

— ir —

2616 W. 69 Street, Chicago, Ill. 60629

Telefonas: (312) 737-6784

Siunčiame duoną ir raguolius į visas Amerikos dalis.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Petras Melnikas, Debesys ir pro-
peršos. Romanas. Išleido Lietuviš-
kos Knygos Klubas, 1977. 292 psl.
Viršelio apklanką piešė V. O. Virkau.
Kaina \$6.00.

Namų ir artimiausios aplinkos
žodynėlis. Paruošė Rimas Černius.
Išleido JAV LB Švietimo Taryba.
Tiražas 1000 egz. 75 psl. Kaina
\$2.50.

Žodynėlį sudaro: Žodžių kirčia-
vimas — čia aiškina kirčiavimą ir
duoda visų kirčiuočių pavyzdžių.
Toliau seka dvi dalys: angliškai-lie-
tuviškas ir lietuviškai-angliškai žo-
dynėliai. Lietuviški žodžiai kirčiuo-
ti. Žodynėlis naudingas visiems lie-
tuviams: tiek mokykloje, tiek šei-

Lithuanian Christian Democracy,
parašytas A. J. Kasulaičio. Išleido
Leono XIII Fondas. 244 psl. Kai-
na \$4.00. Tai Lietuvos Krikščionių
Kemokratų Unijos istorija. Įžangą
parašė vysk. Vincentas Brizgys.
Knygos išleidimą parėmė Marija ir
Antanas Rudžiai Chicagoje.
moje.

Galima gauti LD leidykloje.

LIETUVIŲ DIENŲ

žurnalo ir knygu

PLATINTOJAI

J. A. V-se

Brooklyn, N. Y. — "Darbininko" adm-ja.
So. Boston, Mass. — S. Minkus
Chicago, Illinois — Balys Brazdžionis,
'Gifts International', 'Parama', 'Terra',
'Marginiai'.
Cleveland, Ohio — J. Žilionis
Detroit, Mich. —
St. Anthony's Parish Library.
Los Angeles, Calif. — V. Prižgintas.
Putnam, Conn. — Immaculata Conception
Convent.
Rochester, N. Y. — A. Sabalis.
Waterbury, Conn. — "Spauda".
Woodhaven, N. Y. — "Romuva".

Anglijoje

Kew, Surrey — "Dainora".
Bradford, Yorks — Kun. J. Kuzmickis.

Australijoje

Adelaide, Edwardstown — A. Kubilius.
Melbourne - St. Kilda — F. Sodaitis
Sydney — Kun. P. Butkus.
Glen Osmond, S. A. — E. Reisonienė.
Mirren, S. A. — J. Rupinskas.

Italijoje

Roma — Mnsgr. V. Mincevičius.

Kanadoje

London, Ont. — A. Puteris
Toronto, Ont. — V. Aušroras, A. Kuolas,
P. Misevičius.
Montreal, Que. — P. Rudinskas, (Parish
Library)

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMOS,

kurios bendradarbiauja su "Lietuvių Dienomis"

Los Angeles, Calif.

KALIFORNIJOS LIETUVIŲ RADIJAS
LITHUANIAN MELODIES

Stotis KTYM, banga 1460 AM
Šeštadieniais 12:30 — 1:00 p. p.
Išlaiko L. Radijo Klubas. Pirm. J. Mitkus,
2610 Griffith Park Blvd., Los Angeles, CA
90039 — Tel. (213) 662-6591

Baltimore, Md.

"RADIO PROGRAMA LIETUVIAMS"
Girdima Marylande ir Washington, D.C.
Sekmadieniais 10 — 11 val. ryto
per FM radijo stotį WCAO 102.7 mgcl.
Programos vedėjai: Albertas Juškus,
4515 Wilmslow Rd., Baltimore, Md. 21210
Tel.: 366-4515
Kęstutis Laskauskas, 1312 Birch Ave.,
Baltimore, Md. 21227; Tel.: 242-1779

So. Boston, Mass.

Lietuvių Radijo valanda
LAISVĖS VARPAS
Sekmadieniais 11 — 12 val. priešpiet.
AM 1430 klc iš WWEL radijo stoties
Medford-Boston, Mass. 02155
Petras Viščinis, vedėjas,
173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402
Telefonas: 586-7209

LIETUVIŲ RADIO KORP. PROGRAMA

Seniausia liet. radijo programa Naujojoje
Anglijoje, veikianti nuo 1934 m. bal. m.,
vedama Stepono ir Valentino Minkų, gir-
dima sekmadieniais 1 val. — 1 val. 30 m
Boston, Mass. — WLYN - 1360
Programoje: pasaul. žinių santrauka, muzi-
ka, dainos ir Magdūtės pasaka.
502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127
Telefonas: AN 8-0489

Chicago, Illinois

SOPHIE BARCUS RADIO ŠEIMA

7 programos savaitėje
Daily 12:30-1:00 pm Sat.&Sun 8:30-9:30 am
Visos programos iš WOPA 1490 klc A. M.
Programos vedėja Aldona Daukus-Barcus
Transliuojama iš nuosavos studijos.
WOPA stoties 1490 klc. A. M. 102-7 F. M.
7159 S. Maplewood, Chicago, Ill. 60629
Tel: HEmlock 4-2413.

LIETUVOS AIDAI

Peuktd. 9:30 — 10:00 v. v. — 1490 AM
Šeštad. 8:00 — 10:00 v. v. — 106.3 FM
Sekmad. 9:30 — 10:00 v. ryto — 1230 AM
Veda Kazė BRAZDŽIONYTĖ, 2646 W. 71st
St. Chicago, Ill. 60629 Phone 778-5374

LITHUANIAN RADIO FORUM

Bi-Lingual Civic program in English
and Lithuanian
Produced by Anthony J. RUDIS
Listener Participation Program
PHONE 445-6842 and ask a question
Sundays 2 to 3 PM
WXRT-FM 93.1 MHz
Address: 9339 S. Oakley Chicago, Illinois

Cleveland, Ohio

Lietuvių Radijo Programa
TĖVYNĖS GARSAI

Girdima penktadieniais 8—9 val. vakaro
per WXEN-FM stotį 106,5 mc..
Vedėjas Juozas Stempužis.
4249 Lambert Rd., Cleveland, Ohio 44121
Telef.: 382-9268.

Detroit, Mich.

LIETUVIŠKŲ MELODIJŲ RADIO VALANDA
WMZK-FM banga 98 mc

Pirmadienį — trečiadienį — penktadienį
nuo 8:00 iki 9:00 vakare

Programos reikalais kreiptis: Albert Misiu-
nas, 2483 Woodmere, Detroit, Mi 48209,
tel. 841-3026; Algis Zaporackas, 4120
Yorba Linda Dr., Royal Oak, Mi 48072,
tel. 549-1982.

LIETUVIŠKAS BALSAS-LITHUANIAN VOICE

WQRS-FM stotis. Banga 105.1 mc.
Sekmadieniais 8:25 — 905 val. ryto
Išlaiko Radijo Klubas.
Klubo pirm. Vacys Urbonas.
17175 Gaylord Ave., Detroit, MI 48240
Telefonas: 537-9642

Hartford, Conn.

"TĖVYNĖS GARSAI"

Connecticut vlst. liet. kultūrinė valandėlė
WRYM AM 840

Kiekv. sekmadienį 4:30 - 5:30 val. p. p.
Programos vedėjas A. Dragūnevičius.

Pranešėjai:

Zita Dapkienė, Alfonsas Dzikas ir
Lionginas Kapeckas

273 Victoria Rd., Hartford CT 06114
Telefonas: CH 9-4502.

New York - New Jersey

"LIETUVOS ATSIMINIMŲ" radijo valanda

girdima kiekv. šeštad. 4 — 5 val. p. p.
iš New Yorko stoties WEVD — 1330 klc.
ir 97.9 meg. FM.

Direktorius Jokubas J. Stukas,
1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092
232-5565. (Code 201)

Kultūrinė lietuvių radijo valanda anglų k.
per SETON HALL Un-to stotį WSOU-FM
pirm. 7:30 — 8:30 v. v. — 89.5 mg
Vedėjas J. J. Stukas.

"LAISVĖS ŽIBURYS"

Girdima kiekvieną sekmadienį
nuo 9 iki 10 val. ryto
iš WHBI stoties 105.9 FM banga.
Adresas: Romas Kezys, 217-25 54th Ave.
Bayside, N. Y. 11364
Telefonas: 229-9134

Philadelphia, Pa.

Lietuvių Bendruomenės Radijo Programa
BENDRUOMENĖS BALSAS

Stotis WTEL — 860 kilocycl.
Šeštadieniais nuo 1:30 iki 2:30 p. p.
Kultūrinės apžvalgos, žinios, vietos kroni-
ka, muzika ir skelbimai.
Programas tvarko ir praveda
redakcinis kolektyvas.
Rašyti: "Bendruomenės Balsas"
1203 Green St., Phila., Pa. 19123.
Telefonas: PO 5-0932.

Pittsburgh, Pa

The First Lithuanian Radio Program in
Pittsburgh, Penn.
Pittsburgh, Penn. — WPIT - 730 klc.
Sekmadieniais 12 val. — 1 val. p. p.
Programos vedėjai:
Povilas ir Gertruda Dargiai.
Visais reikalais kreiptis:
2040 Spring Hill R., Pittsburgh, Pa. 15216

Rochester, N. Y.

DAINOS AIDAS

Sekmadieniais 9:00 iki 9:30 val. iš ryto.
Stotis: WXXI-FM 91.5 MC
Išlaiko: Lietuvių Radijo Klubas.
Klubo valdyba: Al. Gečas, pirm., R. Kirš-
teinas, vicepirm., J. Krokytė, sekr., Rūta
Ilgūnaitė, išd., L. Laukaitienė, narė.
Adresas: 320 Durnan St., Rochester, NY
14621

Waterbury, Conn.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS BALSAS

W — 104 FM Stereo

Sekmadieniais 8 — 9 val. vak.

Ved. Viktoras Vaitkus

10 John St., Waterbury, Ct. 06708
Tel. 756-5173; 754-8780

Montreal, Canada

LIETUVIŠKAS PUSVALANDIS

Kiekvieną trečiadienį nuo 11 val. v.
CFMB stotis — Banga 1410.

Programos vedėjas L. Stankevičius.
1053 Cr. Albanel, Duvernay, P. Q. Canada
Telefonas: 669-8834

Toronto, Ont., Canada

TĖVYNĖS PRISIMINIMAI

2 radijo programos savaitėje

Ketvirtadieniais vakarais 10:30 - 11:00 v. v.

Sekmadieniais 1:30 - 2:00 po pietų

Visos programos transliuojamos iš
Toronto stoties CHIN, banga 101 FM

Programos vedėjas Jonas R. Simanavičius.
175 Parkside Dr., Toronto, Ont. M6R 2Y9
Telefonas: (416) 534-1274

Roma, Italia

ROMOS RADIJAS

Transliuojama kasdien nuo 20 val. 50 min.
iki 21 val. 10 min. Vidurio Europos laikų,
41,15 ir 50,34 metrų bangomis.
Vedėjas Dr. J. Gailius.
Circonvallazione NOMETANA 162.

Vatikanas, Italia

Programa transliuojama 8 kartus savaitėje.
Sekmad. rytais 10:30 - 11:00 Lietuvos laikų
ir kiekv. vakarą 20:15 - 20:30 Lietuvos laikų.
Bangos: 31, 25, 19 ir 196 metrų.
Vedėjas Kun. Dr. V. Kaziūnas.
Adresas: Sezione Lituana, Stazione Radio
CITTA DEL VATICANO.

LIETUVIAI TELEVIZIJOJE

Išleista 1966

WCIU - TV Channel 26

Sekmadieniais 8:30

5845 So. Oakley Ave., Chicago, Ill. 60634
Tel. (312) 778-2100

Tollus šlutas, vald. pirm.

VENEZUELOS PABALTIEČIAI PAGERBIA V. DAMBRAVĄ